

309489

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 6.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 25 వ తేది శుక్ర వారము

NO. 21.

సంపుటము. E

సిద్ధార్థి నామ సంవత్సర చైత్ర మాస బహుళ దశమి గం.

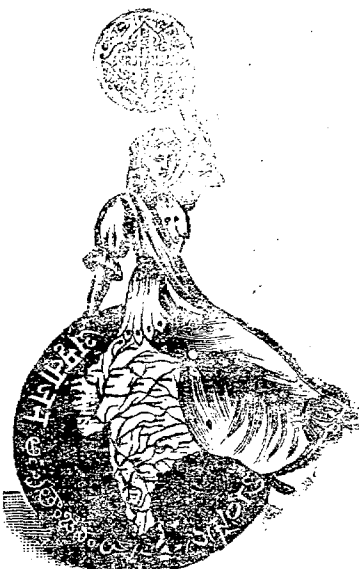
సంచిక 20

అమృతం జనము

అన్ని నొప్పులకు పరమోషధము

వెల స్వల్పము

తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
సువాసన గలది.

గుణ. మధికము

పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోసముండదు.
ఒకసారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బితో
వెల రా అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొఱకును.

అమృతం జనము డిస్కో,

6, తంబులెట్టి వీధి, మదరాసు.

108, ప్రేరి రోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి

100 నిక్కిలి మనోహరముగు సువాసనకలిగిన 126

(రిజిస్టరు)
కాబడినది

ఆటో డిల్ బహర్

(రిజిస్టరు)
కాబడినది

ఇక్కటి కాలపు రుచి కనుపడునది. పొట్టిలేని మనోజ్ఞుడుగు సువాసనగలది.
అల్పాహారముగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము
చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిహ్నకరించినచో, మనోగ్య
మగు సువాసన నిన్నులభించును.

ఈ క్రింది సీసాల పరిమాణములో ఉండును.

(చిన్ననెజ్జ అర డ్రాం)	సీసా 1-కి రు 0.8-0
మధ్యరకం నెజ్జ 1 డ్రాం	" " 0.12-0
వేరొకనెజ్జ 2 "	" " 1.4-0
వెద్దనెజ్జ 4 "	లేక క్లీ బెన్ను " 2.0-0

వి. పి. ఇర్వులు బుడ్డి 1-కి 0.6-0, 3 బుడ్డకు 0.14-0 ప్రత్యేకము
పల్లెల, పట్టణములందరి ప్రసిద్ధముగు ప్రతిపావులలోను దొరకును. వీనికి
అనేకమగు నకలు సింట్లు కలవు. కావున తాము కొనునపుడు సీసాపైన
ను, కార్డుపైనను ఆటో డిల్ బహర్ రను పేరును పరిశీలింపుము. ఈ ఆటో
డిల్ బహర్ యొక్క సులక్షణములను పరిశీలనచేయగోరువా రీ దిగువవాటికి
ప్రాసినచో అణాకినపుడు గల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోలరేజంట్లు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, లండన్, 155, బామ్బాయ్ సీరు వీధి, బొంబాయి.
మదరాసు రేజంట్లు:— మెహతాపురహా త్రెంమూర్తి, చై నాబహర్ రోడ్, మదరాసు.

మలయ చందనము

(1251) సెల రోగమునకు వాడారవలె
చుండు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎఱికిని
తెలియదు. చక్కము లేదు. పిడికారీ
చున్నగు కఠినకెత్తుల వనిలేదు. చుచ్చు
మైన మా మలయచందనము ఎఱుపు
తెలుపు, పచ్చ అను మాడు విధముల
రోగమును మాడు పూటలలో మున్నును. డబ్బీ 1-కి 2.0-0
గంధర్వపార్శ్వసి, రాజమండ్రి.

ఆత్మ రక్షా సా

కీరీయమును విడచినతరువాత ఆత్మరక్షితి.
కల్యాణముల సద్భాగమును గురించిన కాశ్చీయచర్మ
గ్రంథకర్త:— సా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. పి.
శివ్వనెజ్జ పక్కని గ్రంథము వెల రు.0.3-0.
మీగేదరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్స్ 212, మదరాసు

నర్మపృష్ఠిక విషనంజీవిని.

(రిజిస్టరు) (పేరు మార్పు)

586

మృణమూలో కన్నువారు కంఠోనుములో పోవుదురు.
గుణములేకని రుజువుచేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు ఉండే
తలసిన ముఖ్యమధము. అంగు
మూసాని, వేడియై దుర్బలచే పొగ
క్షాంతిచేయును. ఎన్ని దినము
బాంబినను మందు గుణముమోలెను,
తేలికనగు మాత్రమే కాక ఎఱుక,
మక్కు, పాము, జడ్డి మొదలగు
విషబంతువుల కాటులకు మహా
సింయను. వెల పాకట్ 1-కి 0.3-0
బోస్టికి 0.3-0. 1 డబ్బా పాకట్లు
వెల రూ 5-0-0. పోస్టికి రూ.

జీవహరి 2 ప్యాకెట్లు తప్పించుకొనువారికి పోస్టికి ఇవ్వం.
జీవహరి 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియమింపబడును.
వివరము:— ఫస్ట్ డివిజన్ 100 పేజీ,
100 రెండవ డివిజన్ 200 పేజీ, పాపాదాపేట పోస్టు, మదరాసు.

దిగుమతిదారులు ఎగుమతిదారులు

కమిషన్ యేజంట్లు. 1543

వియ్యము, గోనెలు, నూలు, అముదము, సెనకాయలు, ధాన్య
మొలకలు కావలె ధాన్యములు మొదలగు సరకులు, స్వదేశీస్తుల తర
పునను, పరాయిదేశీస్తులతరపునను కొనబడి విక్రయించబడును.
వివరములు తెలియగోరువారు ఈ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
Pareck & Co., 135 B, Amherest, St, Calcutta.

గంం ఏజంట్లు కావలెను.

యా దిగుత ప్రయోజించిన కంపెనీలో పనులచేయు
టకు రూ 30 మొదలు రూ 50 జీతములో అన్ని జిల్లాలు
లోను రేజంట్లు కావలెయును. అక్టీ విల్లెతోటి, 12.4-1919
లోపల దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును. (1558)
కార్యకర్త, S. P. B. Co. Ltd. రామపురం, మదరాసు.

బ్రెటు బ్లూబ్లాక్ సిరామాత్రలు.

అన్ని టిలో శ్రేష్ఠమైనవి. మిగుల వాణ్యము. బహుచాళ.
మొదటిరకము 100-కి 0.12-0, రెండవ రకము 100-కి 0.6-0.
ఎర్ర సిరామాత్రలు:— బహువాణ్యము. 100-కి అ. 12.
అకుపచ్చ 100-కి అ.12. ఊదా 100-కి అ.12. వి.పి.రు.0.4-0.
పి. పి. పి. అంకులో, పాంపూరు, గుంటూరు జిల్లా.

మదరాసు అందునదరకమరాటా రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు (1592)

(ఈస్తు) తిరుపతియందు 1919-వ సం॥ మే
మాసములో 6-వ తేది మొదలుకొని 16-5-19-వ
తేదివరకు జరుగబోవు గంగమ్మజాతర, శ్రీ గోవింద
రాజుల ఉత్సవములు, రాక్షసి బొగ్గు ప్రస్తుతము
చాలనందునను మరియు ఇతర ముఖ్యమైన
ట్రాఫిక్ యందుబలవలనను వైన చెప్పబడిన ఉత్స
వములకు పోవు తీర్థయాత్రీకుల సౌకర్యార్థము
అదనముగ గాని ప్రత్యేకముగ గాని బండ్లు వేయ
బడజాలవు గాన గమనించవలయును.

28-వ కృష్ణామండలసభ.

కొవ్వూరులో సమావేశము.

తృతీయదినచర్య

కొవ్వూరు, ఏప్రిల్ 22:— తిరిగి సభ నేటిదినము 12-30 గంటలకు సమావేశమై ఈ దిగువ తీర్మానములు గావింపబడినవి.

(11) గవర్నమెంటువారు ప్రచురించిన ఇరిగేషను పంచాయతీ బిల్లుయొక్క మూఖ్యంశములను యీ సభవారు ఆంగీకరించుచు కృష్ణా తూర్పు డెల్టా గోదావరి పడమర డెల్టా పెద్ద కాలువలనుండి పుట్టిన పంట కాలువలకు వానినుండి పుట్టిన పిల్ల కాలువలకు నీటిని వదలుట పంచిపెట్టుటలను గురించి తీర్మానము పరిష్కరించుటకు ఒక్కొక్క ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీయును డివిజనుకుగాని లేక సబ్ డివిజనులో ఆఫీసును అధికార ప్రదేశమునకుగాని యిరిగేషను బోర్డులందు టావర్స్ కమిషను వనియు ఆసధికార పథ్యాలనుంట్లు హెచ్చుగా నుండవలెననియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(12) (ఎ) విజ్ఞాపనప్రకారమునకు బంజా యతీకోర్టులు స్థాపించిన గ్రామములందు గ్రామమునకు కొద్దికూడ నుండ ఒక్కరేలేదనియు పంచాయతీకోర్టుల దాఖలుచేయదగిన దావానే డిస్మిస్మెంటునకుబోయినట్లుగా దాఖలుచేయుట కనకాశముండగూడదనియు కానించుటకు దొరతనమువారిని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.—(బి) యిరు యు గౌరవనీయులగు మోచర్ల రామచంద్రరావుగారు ఆమం చర్ల కృష్ణరావుగారు యీ బిల్లునివచుచున్న సెలెక్షన్ కమిటీ రిపోర్టును చేర్చిన మినిట్ లోని విషయములను బిల్లులో చేర్చుట ముఖ్యమని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

(13) 1918 సం॥ము 18-వ జూలై తేదీన ఫిక్సేషన్ నీటితీరువాయి జాస్తిరేట్ల దాఖలామూర్తిలు ఇవీవరకు జిల్లా ప్రజలు మహాజన్మమొదలగు వాని రూపకమున విన్నవించిన రీతిని గోదావరి కృష్ణా, గుంటూరు డెల్టాల అష్టాంశ ప్రదేశము లకు ఆ ప్రకటనకర్తించడగడు గనుక దొరతనమువారు వెంటనే ప్రకటించుట ఆవశ్యకమనియు 1899 సం॥ సెటిల్ మెంటు అను అలోనున్న మ్యాకాలమున నిట్టి మార్పులను దలపెట్టుట వ్యా యముకాదనియు యీ సభవారు తీరుమానించుచున్నారు.

(14) ఎ. చుత్తురు గలిగించు సారాయము మొదలగు వానిని తయారుచేయుటను, దిగుమతి చేయుటను విక్రయించు టను నిషేధించుచు యిండియా దొరతనమువారు శిశువుముగా కాననము జేయించి యాదేశమునందు త్రాగుడు మాన్సింపకలె ననియు (బి) సేలం గోదావరి జిల్లాలలో వలె ఈ జిల్లాలలో మ్యునిసిపలు పట్టణములలోను గొప్ప సంకల్పములనుంచును తీర్థయాత్రోత్సవములలోను, దసరా మొదలగుపండుగ దినముల లోను కట్టు సారాయ దుకాణములను పూర్తిగా కట్టివేయు టకు జిల్లాకలెక్టరువారు ఉత్తర్వులు చేయవలసినదనియు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

(15) కృష్ణా తూర్పు డెల్టాలోను గోదావరి పశ్చిమ డెల్టా లోను జరుగుచున్న ఆ నుకట్టునిచారణ చాల అపాయకకరమైన దనియు చాల నష్టమును దనియు రయతులలో ప్రజల మగు ఆకాంతిక కారణభూతమయినదియు గాన యిప్పటివరకు పల్లపునాగుబడిలో నున్నట్టియు లక్షలకొలది వ్యయముతో మరమ్మత్తుచేసి సాగుబడిలోనికి తెచ్చినట్టియు ప్రజలకు ముఖ్యజీవనాధార మయినట్టియు భూములను పల్లపు ఆయ కట్టులోనుండి తిగించగూడదనియు యీ సభవారు దొరతనము వారిని కోరుచున్నారు.

(16) ఎ. ప్రస్తుతపు కృష్ణాజిల్లాను సాధ్యమయినంత త్వరగా విభజించవలెననియు— (బి) గోదావరి పడమర డెల్టాను గోదావరి యతర రెండు డెల్టాలకు ఒక్క నూపరెంపెండింగు యింజనీయు క్రింద నుంచు టావర్స్ కమిషనియు (సి) గోదావరి జిల్లాలో యేజిస్ట్రేచేరున్న పోలవరం డివిజనును ప్రస్తుతపు కృష్ణాజిల్లాలో చేర్చించుట జరూరనియు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. (ఆ) గ్రామసాధకత

(17) కాకినాడలో స్థాపించబడియున్న మల్లాది సత్య లింగలసాయకర్ గారి ధర్మయొక్క పాఠశాలలు మొదలగు నవి ఆంధ్రప్రదేశ్ కు కంఠకు యుపయోగించవలసినవై యున్నం దున వాని వ్యవహారపు కట్టుదిట్టములను గురించి ఆంధ్రులందఱును సమానశ్రద్ధాభిమానములు కలిగియుండుట ముఖ్యమగుట వలన వాని బాగోగులను కనిపెట్టుచుండుట ఆంధ్రుల విధి

కనుకను సదరు ధర్మయొక్క బ్రట్టిలుగా నున్నవారిలో గోదా వరి జిల్లాకలెక్టరునకు పర్సనల్ అసిస్టెంటుగా గోదావరిజిల్లా అడిషనలు మేజిస్ట్రేటును గోదావరి జిల్లాకు యింకొంటాట్సు కమిషనరు అయిన రావుబహదూర్ యు. రామారావుగారు ఒకట్రోట్టిగా యెన్నుకొనబడుటవలన సదరు ధర్మయనందలి వ్యవహారలోపములనుగురించి కోర్టులలో దావాలుగయి రాలు ప్రజలు లేదలచినయెడల జిల్లాకలెక్టరు కాంక్షను పొందుట నులభసాధ్యము కానేరదు గనుక రావుబహదరు యు. రామారావుగారు ఆ ట్రోట్టి యెన్నుకొనునకు రాజీనామా యిచ్చుట ఆవశ్యకమనియు ఇకముందు గవర్నమెంటు ఉద్దేశ్యములు అట్టి బ్రట్టిఫినిలో ప్రవేశింపరాదనియు యీ సభవారు తలచు చున్నారు.

(18) (ఎ) కాననసిర్పాటి సభయందు శ్రేణిభావలందుఁ బ్రసంగముఁ జేయువారి కెట్టి యంతరాయములను గలుగఁజేయ రాదనియు,

(బి) కాననసిర్పాటి సభయందుఁ జేయఁజేసిన ప్రసంగ ములను చర్యలను చెప్పిరి గెజటులో శ్రేణిభావలలో తర్జు మాచేసి ప్రచురించుట ఆవశ్యకమనియు ఈ సభవారు తీర్మా నించుచున్నారు.

(19) (ఎ) ముప్పదియేండ్ల కొకసారి జరుగుచున్న రీ సెటిల్మెంటుభూస్వాములకు బాధాకరముగానున్నంగన భూ మి శిస్తు నింతటనుండి కాననబద్ధమును కాన్వర్షము గావింపకలె ననియు (బి) నీటితీరుక నిర్ణయము కాననసిర్పాటి సభవారి యంగీకారము కావడం అధికారవర్గమువారు తమ బాధ్యత మీద హెచ్చింపగూడదనియు యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

(20) సేలంలో పాటపాడి కవులపొందెపున్న పెరుగు లంకల రయతులకర్త సదీజలోపయోగమునకు నీటి తీటకు వనూలు చేయుట కేవల మక్రమమనియు అట్టి వనూలు చేయ బడదని సేలంపాట నోటీసులో మొక మరా చేర్చు టావశ్యక మనియు యీ సభవారు జిల్లాకలెక్టరువారిని జిల్లా బోర్డువారిని దొరతనమువారిని కోరుచున్నారు.

(21) అయోధ్యగండికర్ల కృష్ణవరదల ముంపులవల్ల బాధితులగుచున్న ప్రజలకు దొరతనమువారు అనుగ్రహించి దయచేయించిన కట్టలను ఆపదలు నివారణ కాలేదనియు 48/1 మెజనుండి సహజమునకట్టల ఆవరణములను తూములలోను మార్గకాలువలలోను పొడిగించు టావశ్యక మనియు యీ సభవారు దొరతనమువారిని కోరుచున్నారు.

(22) గంధిమహమ్మది సత్యాగ్రహమునకు వ్యతిరేక ముగా ఆనిలిసెంటుమ్మగారు వ్యాసిన వ్యాకలకు యీ సభ వారు ఖండించుచు ఆమె నుంచు ప్రజలకు విశ్వాసముపొయిన దని యీ సభవారు తెలుపుచున్నారు.

(ఈ తీర్మానమునకు ఒకరుమాత్రమున వ్యతిరేకులైరి) తీర్మాన మంగీకృతమయింది.

(23) (ఎ) ప్రయాణికులకు రయిల్వేచార్జీలను యధా మనకు పూర్వమువలె తగ్గించుటకును కొవ్వూరు స్టేషనుకర్త స్టాటుఫారమును స్టేషను వైపున సేర్పాటుచేసి రాజమండ్రి తాడేపల్లి గూడెంవరకు అనుదినము ప్రత్యేక రయిలుబండి నడుపుటకును గోదావరి వంతెన మీద సరియగు నడకమార్గము సేర్పరచుటకు రయిల్వే అధికారులను

(బి) రాజమండ్రి విశేషజనముతోనిండి యిరుకుగానున్నందున ముందు స్థాపించబోయెడి విద్యాస్థాపనలను గోదావరి యత తల ప్రక్కనున్న కొవ్వూరులో సేర్పాటు చేయవలెననియు (సి) కొవ్వూరు పోలవరంతాలాకాలలోని భూములు మాగాని అగుటకు అనుములక ప్రాజెక్టును కాంక్షను చేయుటకును

(డి) నర్సాపురం కేకండుగ్రేడు కాలేజిని కొవ్వూరులో కే కండరీ స్కూలును బాగల్లు పోతవరం, తాళ్లపూడి గ్రామ ములందు యిన్స్టిట్యూట్ కేందరీ స్కూలులను స్థాపించుట కున్న (ఇ) గోదావరి కట్టమీద రోడ్డు మార్గమును తాళ్లపూ డివరకు పొడిగించుటకును (ఎఫ్) కొవ్వూరునుండి పసిక

దులమీదుగా చాగల్లుకున్న, చాగల్లునుండి కలవలపల్లి మీ దుగా మార్గవరం రోడ్డుకు కలిసేటట్లు తాడిచర్లవరకు రోడ్డు చేయుటకున్న; (ప్రక్కలంక జంగారెడ్డిగూడెంరోడ్డు రిమెయి చిట్యాలగ్రామమునుండి తిరుగుడుపెట్టు పెద్దరం రావులపాడు గ్రామముల ననుసరించి ఒకరోడ్డును మహారాజేం ఏటుగట్ట నకు కలుపుట, మల్లవరం గ్రామము పేములకాలవకు వెలెల పోవుటచేసి బల్లకట్టు యిప్పించుట (జి) వేగేత్వరపురం గ్రా మంక్రిందనుంచి అన్నదేవరపేట కాలువలోనికి మురుగుకాలు వను త్రవ్వించుటకును (హెచ్) తెలిగ్రాపురేట్లను మూముల వలె తగ్గించుటకును (ఐ) మ్యునిసిపాల్టీలవారు లోకలుబోర్

కలకత్తా యందు మరణములు
కలకత్తా, ఏప్రిల్ 22:— గతవారమునందు కలకత్తా యందు మరణముల సంఖ్య చాల అధికమయ్యెను. 12 వ తేదీ తో సంతకు వారమున మరణముల సంఖ్య 1081 యయ్యెను. కలరావలన 268 మరణములు, ప్లేగువలన 28, స్ఫిటికమువలన 80, ఇన్ ఫ్లూయెంజియావలన 56 మరణములు. కలరావలన మరణిన్ని మరణములును అధికముగా నయ్యెనని ఆరోగ్యకాఖ్యాధికారి ప్రకటించెను. కడచిన యనేక సంవత్సరములనుండి యంతరము తును ఇంతతీవ్రముగా కలరా వ్యాపించియుండలేదు. హిందువు లందు 218 మందియు, మహమ్మదీయులందు 50 మందియు మరణించిరి.

బొంబాయి నుండి మే 12, 15, తేదీల నడుమ కాం బెరా, కటంబా అను స్త్రీమరులు ఇంగ్లండుకు బోవుచున్నవని వాకాక్రయాబోర్డుగి ప్రకటించెను. ఇందు మొదటి సెలూను లో 280 మంది సివిలియను ప్రయాణికులను రెండవ సెలూను నందు 180 మంది సివిలియను ప్రయాణికులను స్థల సౌకర్యము లు గలవు. మే సెల మొదటిదినములలో ప్రయాణము చేయు టకు దరఖాస్తు చేసికొనిన వారిలో ననేకులు స్థలము చిక్కి నందున త్వరగానే వెళ్ళి పోయిరి గాని తమ ఏజంట్లకు చెప్పి టుండినందున వారి పేర్లు రిజిస్టరు చేసికొనిన బానితాలు మా ర్చువలసి యున్నది. ఇందులకు ప్రయాణికుల రిజిస్ట్రేషనుకు గా ను కొన్ని దినములు నిల మింపబడినవి.

28-వ తేదీన కలకత్తా రేవునందు మిటియోరు అను స్త్రీమరులో ఒక వైవావాడు మూలగుచు బిబ్బుగా నున్నట్లు నటించుచు ఒక మూల పండుకొని యుండుటను ఒక కష్టము ఉద్యోగి యాచి వానిని తేదీయగా వానిక్రింద 50 తోటాలు గల ఒక పెట్టె దొరకెను. తుపాకి యేమియును తనవద్దలేదని మొదట చెప్పెను. కాని క్రమముగా తనమీదనున్న ఒక చెక్కవై నుండి ఒక తుపాకిని తీసి ఉద్యోగి కేయచేసెను. వానిని పట్టు కొని బంధించిరి. ఇం కొక వైవావానియొద్ద ఒక సేరు నల్లమందు గల ప్యాకెటుదొరకెను. ఇం కొక ప్యాకెటు గూడ వాని యొద్ద నుండెను. కాని వాడు దానిని నీటిలోనికి పారవైచెను. ఇద్దరు వైవాజీయులను రంగూనకు బోవుచుండిరి.

సోమవారము రాత్రి కలకత్తాలోని డయిమండు హా ర్బరుభాగమున గల మొరాపా అను గ్రామములో కడ్డీ వ్యా పారముచేయు ఒక బంగాళీ ధనవంతు యింట దోపిడి జరిగెను. 12 మంది దొంగలు ఆయంధములను దాల్చి ఇంట బొరబడి ఇంటిలోనివారిని లాటిలతో కొట్టి చాలసామాను తీసికొని పోయిరి. ఇంటిలోనివారు ఇద్దరు దొంగలనుమాత్రము గుర్తింప గలిగిరి. వీరిని పోలీసువారు పట్టుకొని బంధించిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

పంజాబు విశ్వవిద్యాలయపు ఇంటర్మీడియేటు పరీక్ష లును, డిగ్రీలపరీక్షలును ఈ సెల 28 వ తేదీన జరుగవలసియుం డెను గాని అవి నిలిపివేయబడి మే 12 వ తేదీన జరుగునట్లు ఏర్పాటు చేయబడినది.

విల్లింగ్డను ప్రభుదండకులు 24 వ తేదీ ఉదయమున ఉదకమండలమునుండి తెల్లెండ్లనుకు బోయి మధ్యాహ్నము యమున నైసివరతి మండిరములను ఆనుపత్రిని చూచిరి. 12-30 గంటలైనవెనుక ప్రభుదండకులు మరల ఉదకమండల మునకు బోయిరి.

(1593) నోటీసు
నందలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

ఒరిజనల్ నూట్ సెంబరు 3 ఆఫ్ 1919.
వాది:— జానపాటి వెంకటదలమయ్య కొమారుడు నుబ్బయ్య పద్మసాలీలు, వర్తకులు, కాపురము కోటిపాటి మజిరా పుష్పరెడ్డి సిద్ధపేట తాలూకా కడపజిల్లా.
ప్రతివాది:— వోరంగలు కొండూరు రాజయ్యగారు కోపట్ల వ్యాపారం, కాపురము వోరంగలు.
ఈ సందరులో రూ 475-14-0 లు ప్రతివాదినుండి రాబట్టుకొనుటకు వాది ప్రతివాదియన దావాచేసియున్నా డు. సదరుదావా 9-5-19 తేదీకి కడపటి విచారణ నిమిత్తం నాయదా చేయబడినది.
నందలూరు }
28-4-19 } జ. సుందరరావు

లవారు సాధ్యమయినంతవరకు ఆయాశ్రేణు యూనానికై ద్య కాలున జిల్లాలో స్థాపించవలెననియు (జె) కొవ్వూరులో కంబయిన్లు పోస్తు అందు తెలిగ్రాఫులను స్థాపించుటను దొరతనమువారిని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

(24) (ఎ) రాష్ట్రీయస్వరూపాలనునకు దమ్యమున స్వభావప్రాప్తికి ముఖ్యసాధన మగు భాషాపరీక్షా క్రాష్ట్రముల నొసంగి జేకభావలలో రాష్ట్ర పరిపాలనాసౌక ర్యములను ఉన్నత విద్యావ్యాప్తనా సౌకర్యములను కల్పించ వలెననియు జీదరాసు రాజధానిలో ప్రస్తుతము ఆంధ్రభాష వాడు 12 జిల్లాలకు సర్వాంగకోటిభిక్షము నూతన విభాగము లో సర్వకలాకాలను స్థాపించుచు ప్రత్యేక రాష్ట్రమును కల్పించుట నేర్పాటుచేయుటకు ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు. (బి) ఆంధ్రభాషాసమయ గర్వములను మో దవులకు యుద్ధంబంధమున నావికా సంబంధమున కళా కాలము స్థాపించి శిక్షాసంస్థలయినను స్వచ్ఛంద శైలికదళ ముల నేర్పాటు చేయుట అవసరమనియు సముచిత మనియు ప్రభుత్వము వారికి నీ సభ వారు నూ చించు చున్నారు. బాల భటులను తయారు చేయుట కయి ముగిసిపాట్లయొక్కయు లోకలలోయల యొక్క యు పాఠశాలలకు దగినవిరాళముల వియ్యకలెననియు నీసభ వారు ప్రార్థించుచున్నారు. (సి) కృష్ణాజిల్లాలో బరపతిసం ఘములను విశేషముగా స్థాపించవలెననియు బందరులోను, ఏలూరులోను తెజవాడలోను ఏర్పాటుచేయవలసిన జిల్లాపర పతిభాగములకు సహాయముచేయవలెననియు యీసభవారు జిల్లా ప్రజలను కోరుచున్నారు. (డి) మనదేశములో తయారగుచున్న వస్తువులను మనదేశముయొక్క సాహిత్యమును కర్మవిద్యలను కళలను చిత్తరవులను అభివృద్ధిచేయవల నుననియు ఉపయో గించుకొనవలెననియు జాతీయపండుగలను జాతీయాభివృద్ధి కరమైన పద్ధతులతో జరుపవలయుననియు యీ సభ వారు నీ జిల్లా ప్రజలను గోరుచున్నారు. (ఇ) ప్రస్తుతము ఏలూరులో నున్న పశువైద్యశాల జిల్లా యొ క్క యావశ్యకములకు జాలియొడవందుకు ఈ జిల్లాలో తాలూకా కొకటి చొప్పున క్రొత్త పశువైద్యశాలలను నెలకొల్పవలెననియు సాధ్యమయినంతవరకు తెలుగు భాష భాగము తెలిసినవారినే యిచ్చు ఉద్యోగులను నేర్పాటు చేయవలెననియు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు. (ఎఫ్) మా గాని భూములలో నేల తడికల్ల మైదంబు లేమైన వేసినపు డు వాటికి తీరుకట్టుట న్యామవిగుద్ధమని యీసభవారు రభి ప్రార్థించుచున్నారు. (జి) విశ్వవిద్యాలయము వర్తకుల వాడేము వశము దప్పి యందు మండువేసవని మా ర్చి నెలలో పెట్టుట విద్యార్థుల ఆయుగా రోగ్య ములకు నష్టముగా నుండుననియు, అవర్తకులు డిసెంబరు నెలలోనే మునుపటివలె జరుపుచుండవలెనని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. (హెచ్) జిల్లాలోని డెబ్బలలోపంబు కాకల యభివృద్ధి సంఘ సంస్కరణములు సంశ్చిత్రికర ముగ లేనిపాతపుతేత డెబ్బలయితు లనేకకష్టములకు గురి యగుచున్నారనియు రైలు మొదలగు సౌకర్యములకు శ్రద్ధ జూపింట్లుగా జేకజీవనాధార మగు డెబ్బలయందుజూపి పంబు కాకలకు సంస్కరణలతో గూడినయభివృద్ధుల నిచ్చి రయి తుల కత్తవసరమయిన నీటిసహాయము నిచ్చి రయితుభాగ్య ము నభివృద్ధిపరచవలయుననియు ఈ సభవారు తీర్మానించు చున్నారు.

(25) కొల్లేనసరమునండి నీరుతెలువరించు పేరంటాలు జాన్వికనును ఉత్పాదేముల గురియిన మరమ్మతులలో లేకం దుకల్లను ఆప్రాంతముల రయితులకు యేపేటావిస్తవరదుల కూడ రానినష్టమును కలగజేయుటచేత త్వరలో బయటికి పోవుమార్గములు మరమ్మతు చేయుటయే గాక కొలికికోడు మొదలగు మారుగుకావలవలయు త్వరలో ప్రారంభించవలె నని(బి) కొల్లేటివరదులచే చ్చలియేటను అధికనష్టము పొందు చున్న సర్వసభ్యులు పున్న భూములకు, చుట్టుకన్న యే లూరు గన్నవరం గుడివాడ కై కలూరు భీమవరం తాలూకా లోని బహదూర్లి పరగణా భూములను ప్రతి సంకల్పము అధికము. ఏప్రిలును 15 వ తేదీవరకును రెండవపంబు విధా యకముగ నీరు యిచ్చుటకు పుత్తయ్య చేయవలసిన దనిన్ని యీసభవారు కోరుతున్నారు.

(26) పంచముల క్షితిగతులను పొగుచేయుటకు కృష్ణా మండలమునంద దప్పటచ్చట జరుగుచున్న ప్రయత్నముల కి సభవారు సంకసించుచు వీరలనిమిత్తము పాటుపడుచున్న గూడూరి రామచంద్ర రావు వైల్డంకి కృష్ణమూర్తి వేమూరి రాంజీరావు మున్నగు

వారలకు దను కృతజ్ఞతను విశేషింపించుచు వీరి కొఱకు శ్రమ పడి కీర్తిహలయిన బొమ్మిరెడ్డి పల్లి గంగ రాజుగారి మంజు మునకు వగచుచున్నారు. (బి) మరయు పంచముల యభివృద్ధి కై కృషిసంఘములను పంచము యావశ్యక సాధారణము లుగను ప్రచారమును శిక్షాకరపుటకు తగు ప్రయత్నములు గావించవలెననియు నీ యీసభవారు ప్రజలను హెచ్చ రించుచున్నారు.

27. (ఎ) కృష్ణాజిల్లాలోని యూనియను మెంబరు లను కూడ ప్రజలు ఎన్నుకొనుటకు స్వాతంత్ర్యము యిప్పించ వలసిన దని గవర్న మెంటువారిని సభవారు కోరుచున్నారు.

(బి) తణుకు, రేలంగిచిగయిరా కృష్ణాజిల్లాలో ఎలక్షనులకు, వైసము ఏర్పాటు కావడని యూనియనులో అభ్యర్థులను ఎన్నుకొను అధికారము మెంబరులకు యిప్పించవలసినదని గవ ర్న మెంటువారిని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

(28) (ఎ) భూములపై నీలోకలు నెన్నులనుకనూలుపర చుచు ముగిసిపట రేలుగాక అనేకములకు క్రొత్త రేలులను రయితులనుండి ఆక్రమించు గునుమును కనూలుపరచుట న్యామము గాదనియు అట్టిగట్టుక మెంటునే రద్దుపరచవలె ననియు లేక రయితుల బండ్లకై నను మినహాయిపు చేయవలె ననియు యీసభవారు కోరుచున్నారు.

(బి) ఈ జిల్లాలో గుమారు 15 సంవత్సరములనుండి వనూలుపరచుచు యిప్పుటికి విస్తారముగ నిలవయిన్న లై సెన్సు మొత్తమును లోకలు డిస్ట్రిబ్యుటర్లు మొత్తముకు శత్రువు 19,20 సంవత్సరములనుండి రైలుసెన్సులను వనూలు పరచువాడని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

(29) కొవ్వూరులో నెలకొల్పబడిన సంస్కృత విద్యా లయము పూర్తిగాక ఆసంపూర్తిగా నున్నది. కావున దానిని పూర్తిచేయుటకును విద్యాలయము నిర్వకత్వముగా నిర్వ హించబడుటకును దగిన ప్రోత్సాహమును ఈ జిల్లాప్రజలు కలుగజేయుటకు కోరుచుచున్నారు.

30. వీలయినంతవరకు తాలూకాసభలను ప్రారంభించి చేయుచుండ వలెననియు, డివిజనుల తాలూకా సంఘములను ఏర్పాటు చేయుటకును హెచ్చుగ సంఘాకార్యదర్శుల నేర్పాటు చేయుటకును, యీ జిల్లాసభను మాని కట్టుకట్టు ముల నేర్పరచి వై సాలు సభయందు వాటిని సభవారి అంగీ కారమును పొంది ఆప్రకారము నడపుటకు జిల్లాసంఘమువారి నీసభవారు కోరుచున్నారు.

వై సాలు సభ డివితాలూకాలో జరుగుటకు తీర్మా నించబడినది.

నమకాలకాభిప్రాయములు

'న్యూయిండియా' పత్రికను గూర్చి 'మెయిలు' పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: ఇటీవల ఆసియాపెంటుగాను వ్రాసిన వ్రాతలలో 4-లక్షలవారకు నూతజేషన. 22-న 'న్యూయిండియా' పత్రికలో తానిట్లు వ్రాసితిమి ఆసియాపెంటుగానే తెలిపి: రాలతు శాసనముపట్ల సక్రమప్రవర్తనల పొందు విరుఖతను జూప వవసరములేదు. 28 వ పత్రికలో సక్రమప్రవర్తనలకు రాలతు శాసనముపట్ల 'సిరోధము' శాస వవసరములేదని వ్రాయబడినది. 'నిముఖత' యని వ్రాయలేదని తెలుపబడినది. మూడవ వ్రాత ను మొదటివ్రాతకు ఒకటే. 4-వ వ్రాతయొ రెండవది ఒకటే. రెండవ వ్రాత నాధారముజేసికొని ఉప సంహరించుకొన్న తుమావణము హిందూపత్రిక మరల ప్రచురించు ననియు అద్దానిని న్యూయిండియా పత్రిక మరల దయతో సంగీకరించుననియు తెలయచున్నారము.

మదరాసు మెయిలు పత్రిక

హిందూ పత్రికయందు స్థానూరు అను నాయన ఇట్లు వ్రాసిరి:— త్వరలో ఆర్థిక లాగ్ సి. వి. ఇ. గారు మరల, "మదరాస్ మెయిలు" పత్రికా సంపాదకత్వమును వహింశా దరు. ఈ సంగతి భారతీయుల కందరకును సంతోష నాయ కముగ నుండగలదు. లాగ్ గారి రింగ్లాండును పోయినవరకు తెల్పిగారు సంపాదకులగుండి భారతీయ విద్యాధితులమీదను వారి రాచకీయ ఆశయములమీదను దాడివెడలిరి. దీనిచే వీరు ఈ రాజధానియందు భారతీయులకు శ్వేతపక్షులకును ఎన్నడులేని వైపర్యమును కల్పించిరి. ఈ విధానము మొన్న మొన్నటివరకు సాగినది. మదరాస్ మెయిలుపత్రిక అతి బాగ రూకలతో మెలగుచుండెను. మెయిలుమాత్రము భూతులపంచాం గమును విప్పినది. దీనివలన మర్యాదనష్టమునకు మెయిలుమీద యభియోగములు లేబడినవి. లాగ్ గారు మంచి సంగీక రణమున వచ్చుచున్నవారు. వీరవర్తముగ భారతీయులకు దూషిం చెడి తిక్కలేంకరాయిగారు. దానివలన అతివాదమునబూను ఈ ఆంగ్లో-ఇండియన్ పత్రిక ఆత్మగౌరవముతోను, విశేషము తోను నిర్వహించబడవచ్చును.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జెడి, మంచిమందు

దబ్బీ 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-8. 10-కి రు. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చర్మముమీద గాని, పెండ్లకులలో గాని, లోచనములలో గాని, గొళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు:—దురద, ఉంగరములవంటి చుట్టు, పొక్కులు, రసీకాకుట, పెండ్లకులు డుడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా లేచి తీరరమంతట వ్యాపించి నిద్రపట్టని జల విర్వమును.

చికిత్స:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును చుంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయ వలసిన వైద్యము:—1. మందు లోచనములలోనికి పోవు మును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురు ఁ తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.

109, శ్రీరంగేశ్వర భాగ్య, బొంబాయి, ఆంధ్రప్రదేశ్, మద్రాసు.

నాతావరణ నిర్మితి

1919నది ఏప్రిలు నెల 25-వ తేదీ నుకవారము

జిల్లా ముఖ్య పరగణములు	నిర్మితి విస్తీర్ణము (చ. అ.)	అవసరమైన భూముల విస్తీర్ణము (చ. అ.)	అవసరమైన భూముల విస్తీర్ణము (చ. అ.)	అవసరమైన భూముల విస్తీర్ణము (చ. అ.)	అవసరమైన భూముల విస్తీర్ణము (చ. అ.)
గోపాలపూరు	89.5	75.7	...	0.20	0.78
నాల్లెరు	91.9	79.2	0.69
కాకినాడ	98.6	78.7	...	0.02	0.45
బందరు	96.8	88.2	...	0.25	0.51
పంటూరు	100.4	75.8	0.01	0.28	0.48
నెల్లూరు	99.6	82.5	...	0.10	0.86
మద్రాసు	94.8	88.5	0.58
మైదరాబాదు	104.1	74.8	...	0.85	0.86
ఆనంతపురము	108.8	77.9	...	1.80	0.16
బళ్లారి	104.5	78.7	...	0.12	0.65
కర్నూలు	105.4	79.8	...	0.10	0.49
కడప	106.9	83.1	0.44
రెంగురూరు	91.8	71.7	...	0.44	0.98
నెల్లూరు	* 108.8	75.2	0.08	0.08	0.78
తీలము	99.8	80.8	...	0.86	1.42
కోయంబుత్తూరు*	95.5	74.8	...	1.18	1.28

సర్వత్ర వాయుభారము హెచ్చుచున్నది; బంగాళా ఖాళిపు వాయుభారమునందును డక్కనులోను ఆ మార్పు కొంచె ముద్భవముగను; క్షీణప్రదేశములందు కొంచెముచంద ముగ నున్నది. పశ్చిమాంధ్రపండ్లలకులందు వాయుభారము తక్కువ; బంగాళా ఖాళిపు తూర్పుచందము, బొంబాయియందు ఎక్కువ. ఆస్ట్రేలియా నది మామూలుకంటే అధికముగ కలదు. సహద్రధీరమున వాయుగతి నిన్నటివలెనే యున్నది. తత్పర్యంత్రపండ్లలలోను మైసూరులోను అదితిక్కువ. దక్షిణభాగమునందు వానూపు తూర్పు ఈశాన్యముఖముగ వీచుచున్నది. వాయుజేగములో మార్పు లేదు. ఉధ్యమోష్ణ ధృతి తగ్గినది. వర్షముకురిసిన ప్రదేశములలోను, బొంబాయి డక్కనులలోను మామూలుధృతికి తగ్గిపోయినది. ఉండవలసిన దానికి క్షీణముగ నుండిన కర్ణాటకములోతక్కువసర్వత్ర పగటి వేడి అధికముగ నున్నది. బొంబాయి, దక్కను తూర్పుసముద్ర ప్రాంతమునందు రాత్రివేడి తగ్గియున్నది. ద్వీపకల్పపు దక్షిణమున వాయువునందు అద్భుత హెచ్చును. తూర్పుతీరమునందు ను దక్షిణాదిమేఘములు స్పర్ధియుయ్యెను. దక్షిణమున వర్షించెను. గూడలూరులో 4 దుమ్ములకువైగా పడినది. కొలంబో, ఉదకమం యలో డక్కినరకు పడినది.

ద్వీపకల్పపు దక్షిణమున ఉరుములు ఉరుకువచ్చును. పి. ఆర్. చిదంబరయ్యరు ఆక్టోగు నాతావరణ కార్యక్రమము.

ఆంధ్రపత్రిక

1919-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 25-వ తేది

శుక్రవారము.

మ్యూనిసిపల్ సంఘపరిపాలనా విమర్శనము

వివిధమండల మ్యూనిసిపల్ సంఘముల 1917-18 సంవత్సరపు పరిపాలనానివేదికలు లిదివరకు ప్రభుత్వమువారిచే విడి విడిగా విమర్శింపబడి యుండెను. ప్రభుత్వమువారి పునరుత్పత్తి సంఘములు చేసిన కనికర మొత్తముమీద విమర్శించుటకు బూని. 9 మ్యూనిసిపల్ సంఘములు మాత్రమే తమ పరిపాలనానివేదికలను 1918 సంవత్సరమున గడుపునకు ముగిసిన తేదీ కందజేసినవి. అనంతపురము, బళ్లారి, తిరుపతి, కాకినాడ, పెద్దాపురము, బందరు, రాజమండ్రి మొదలగు మ్యూనిసిపల్ సంఘము లొక మాసమునకు బైగ నాలస్యము జేసినవి. రాజమండ్రి మ్యూనిసిపల్ సంఘ నివేదికను కి పెంజెంటు తేదిన జేరెను. 1918 సంవత్సరపు 31 మార్చి తేదిన, పనుల జరుపుచున్న సంఘములు 72. వెనుకటి వత్సరముకన్న రెండు సంఘములు హెచ్చియి. 31 మార్చి నాటికి మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలరుల సంఖ్య 1090 యుండెను. అంగీకరింపబడిన సంఖ్య 1186. పై సంఖ్యలో 89 మంది ఉద్యోగ ధర్మముచే సభ్యులయిరి. 448 మంది ప్రభుత్వ నియమితులు. 553 మంది ప్రజానియమితులు. అధికార సభ్యులు 176 మందియు, ఆంగ్లో హైందవసభ్యులు 110 మందియు నుండిరి. గతవత్సర మీ సంఖ్య 190,115 X నుండెను. ఆంధ్రదేశమున అదోనీ, చిత్తూరు, కడప, ప్రొద్దుటూరు, పెద్దాపురము, ఒంగోలు, తెనాలి, ఏలూరు, కర్నూలు, విశాఖ కట్టణము మ్యూనిసిపల్ సంఘములందు సభ్యులెల్లరును భారతీయులే.

ఎన్నికపద్ధతి ప్రబలియుండిన 61 కట్టణములలో 56 కట్టణములు వాస్తవక్రింద విభజింపబడెను. మిగిలిన వాటిలో, మ్యూనిసిపల్ సంఘమున కంతకును గలిపి ఎన్నికలు జరుగుచుండెను. కట్టణములలో ప్రొద్దుటూరు ప్రజాసంఖ్యలో 100-కి 3 మతుల మాత్ర ముండెను. ఈ సంఖ్యను పరికించిన, మ్యూనిసిపల్ సంఘముల ఎన్నికలలో నలునను ప్రజాసామ్యవమునకు సరియగు ప్రాతినిధ్యము లేదని స్పష్టపడగలదు : ఖాళీయైన సభ్యుత్వ పదవుల కన్నిటికిని, అభ్యర్థులు నిలిచిరి. 186 ఎన్నికలందు 97 టిలో, పోటీ జరిగెను. పోటీ జరిగిన వాటిలో ప్రొద్దుటూరు 100-కి 70 వంతున ప్రాబుల నిచ్చిరి. ఈ సంఖ్యచే, ప్రొద్దుటూరు ఎన్నికలలో కను శ్రద్ధవహించు చున్నటుల స్పష్టముగా గాగలదు. ప్రొద్దుటూరు వృద్ధిజేసినవికడ, ప్రజలింకను నెక్కువ శ్రద్ధ వహించెదరని విశ్వసించవచ్చును. 5 మ్యూనిసిపల్ సంఘములలో వేతనము గైకొను సంఘాధ్యక్షు లుండిరి. గౌరవాధ్యక్షుల నెన్నికొను మాక్కు 42 సంఘములచే నిర్వహింపబడెను. ఈ మాక్కు హాన్ పేట, తిరువణ్ణామలై సంఘములకు గూడ ప్రసాదించబడినది. నివేదిక వత్సరమున 1856 మ్యూనిసిపల్ సంఘముల జరిగెను. వీటిలో 89 సభలు నిర్ణీతసంఖ్య రాక నిలిచిపోయెను. ఈసందర్భమున, తంజావూరు ప్రభుత్వసాన మాక్రమించుచున్నది. 14 సభలు తంజావూరు

నందును, 12 సభలు బందరునందును నిలిచిపోవుట శోచనీయము. సభ్యులలో 100 కి 40 వంతున అధికార సభ్యులును, 61 వంతున అనధికార సభ్యులును సభలకు హాజరయిరి. మ్యూనిసిపల్ వ్యవహారములందు విశేష శ్రద్ధ వహించని, అధికారసభ్యులను, క్రొత్త మ్యూనిసిపల్ చట్టముక్రింద, న.స.లే చొలగింతుట స్థానికస్వపరిపాలనాభివృద్ధికి లాభకరము.

నివేదిక వత్సరమున 91,75,778 రూప్యముల ఆదాయము చేకూరెను. వెనుకటి వత్సరపు ఆదాయము 87,81,202 రూప్యములు. ఇందులో 41, 56, 344 రూప్యములు పన్నులవల్లను, 50, 19, 434 రూప్యము లితరవిధములను సాగు పార్శింప బడెను. పన్నులలో గలిగిన 2,17,675 రూప్యముల వృద్ధి, చాలవరకు భూములపైనను గృహముల పైనను విధింపబడిన పన్నుల మూలమునను, నీటిపన్ను, టోలుపన్నుల మూలమునను చేకూరెను. ఇండ్ల పన్ను, భూమిపన్ను హాన్ పేట ఒంగోలు మొదలగు గ్రామములందును, భూమిపన్ను విజయనగరము, వర్లాకిమిడి గ్రామములందును వృద్ధిజేయ బడెను. పన్ను రిజిస్టరులను రివైజు చేయుటచే, తిరుచనాపల్లి బెజవాడ గ్రామములందు, ఈ పన్నుల డిమాండు అన్ని టికెట్లను హెచ్చెను. పన్నుల పన్నులు సంతృప్తి కరముగ నున్నది. కర్రెంటు డిమాండులో 100 కి 92 వంతున, బాత బాకీలలో 100 కి 75 వంతునను పన్నులయ్యెను. వృత్తిపన్నులలో 100 కి 89 వంతున పన్నులయ్యెను. 10 సంఘములలో చాచాపుగ సంతయు పన్నులయ్యెను. కాని 8 సంఘములలో మాత్రము పన్నులు 100 కి 80 కన్న తక్కిపోయెను. వీటిలో 7 గ్రామములందు ప్లేగు వ్యాధి వ్యాపించియుండుటచే పన్నులు సంతృప్తి కరముగ లేకున్నను పెద్దాపురము విజయములో మాత్రము, తగిన కారణ మొత్తమాత్రము లేదని ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు. టోలుగేట్ల సంఖ్య 502 నుండి 520 వరకు హెచ్చయ్యెను. మొత్తపు పన్నులు 9,55,556 రూప్యములనుండి, 10,40,629 వరకు హెచ్చెను. ఈ మొత్తములో జిల్లాబోర్డుల కిచ్చిన మొత్తము పోను, నికరాదాయము 8,29,712 రూప్యములయ్యెను. పన్నుల మొత్తము బట్టి, టోలుపన్నులతో నూడ మిసిమి కొకటింటికి రు 1-13-6 లు పన్ను విధింపబడెను. వెనుకటి వత్సర మీ పన్ను రు 1-12-2 లుండెను.

ప్రభుత్వమువారిచే రు 2,28,840 రూప్యములు మ్యూనిసిపల్ సంఘములకు ఋణములక్రింద నీయబడెను. గుంటూరు మ్యూనిసిపల్ సంఘము నీటి పనుల వ్యయముకై 12,000 అప్పు తీసికొనెను. ఏలూరు, కడప, విజయనగరము మ్యూనిసిపల్ సంఘములకు 50,000 రూప్యములు భవననిర్మాణమునకు బదు లీయబడెను. సర్వే చార్జిలను భరించుటకు కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ సంఘము 6000 ను, గుంటూరు మ్యూనిసిపల్ సంఘము 22,000 ను, విశాఖకట్టణము 10,000 ను, విజయనగరము 8000 ను అప్పు గైకొనెను. ప్రభుత్వము వారు రు 6,68,039 ల ఋణముల నీ వత్సరమున రాబట్టుకొనిరి. నివేదికవత్సరమున 91,69,942 రూప్యముల వ్యయమయ్యెను. వీటిలో 29,01,794 రూప్యములు పబ్లిక్ వర్కులమీదను, 785728 రూప్యములు విద్యపైనను, 2483455 రూప్యములు వైద్యసహాయము పైనను, 790840 రూప్యములు మార్కెట్టులు దీపములు మొదలగు వాటిపైనను, 4,41,126 రూప్యములు కార్యనిర్వాహకము క్రిందను, 18,16,999 రూప్యములు బాకీలు తీర్చుట మొదలగు వాటిపైనను, వెచ్చింప

బడెను. రోడ్లకొరకు 7,62,255 రూప్యములు వెచ్చింపబడెను. అనకాపల్లి, బళ్లారి, హాన్ పేట, బందరు, నెల్లూరు, విశాఖకట్టణములలో రోడ్లు బాత్తుగ బాగుండలేదని తెలుపబడినది. ప్రభుత్వమువారి మ్యూనిసిపల్ సంఘముల నీ విషయమై శ్రద్ధ దీసికొనవలయు నని హెచ్చరించుచున్నారు. పన్నులనుండి వచ్చిన ఆదాయములో గుడియాత్తము, బందరు, కడప మ్యూనిసిపల్ సంఘముల వారు విద్యకై వెచ్చించిన మొత్త మధికముగ నున్నది. పెద్దాపురము, విరుడపట్టి, వాలాజా పేటలలో యీ మొత్త మత్యల్పముగ నున్నది. వైద్య సహాయ మధికముగ నిచ్చిన వాటిలో నీ గ్రామములు పేర్కొనబడినవి: అనంతపురము, బర్హంపురం, గుంటూరు, నంద్యాల, నెల్లూరు, పర్లాకిమిడి, తెనాలి.

జనమరణములసంఖ్య వివాదకారణ మగుచున్నది. జననములు 84366 నుండి 81838 వరకు దగ్గెను. మరణములసంఖ్య 68017 నుండి 68869 వరకు హెచ్చెను. పదునాల్గు కట్టణములలో, మరణములు 100-కి 28 వంతున తేలివది. 9 మ్యూనిసిపల్ సంఘములలో 100 కి 50 మంది చనిపోయిరి. మరణముల సంఖ్య యధిక మగుటకు కారణము, అంటువ్యాధు లని తెలుపబడినది కాని, ప్రజల దానిద్ర్యము తగ్గనంతవరకు, మరణముల సంఖ్య తగ్గనేగదు. 5145 మంది కలరా వలనను, 5188 పేగువలనను, 4714 మంది స్ఫోటకము వలనను చనిపోయిరి. 55 కట్టణములలో కలరా వ్యాపించి యుండెను. తిరునల్వేలి, తిరుచనాపల్లి, ఏలూరు కట్టణములలో కలరాచే గలిగిన మరణము లధికముగ నుండెను. అదోనీ, బళ్లారి, హాన్ పేట, నేలము, విశాఖకట్టణము, కోయంబత్తూరు, మంగుళూరు, కర్నూలు గ్రామములలో ప్లేగు వ్యాపించి యుండెను. మధుర, బందరు మొదలగు గ్రామములలో స్ఫోటకపు మరణము లతిశయించెను 12 కట్టణములలో, ఆదాయముకన్న ఋణ మతిశయించెను. మూడింటిలో బాకీలు ఆదాయముకన్న మూడింత లయ్యెను. మొత్తము మీద మ్యూనిసిపల్ సంఘముల ఆర్థికస్థితి ప్రస్తుత స్థితిలో, సంతృప్తికరముగ లేదని ప్రభుత్వమువారింగీకరించుచున్నారు. స్థానిక స్వపరిపాలనాభివృద్ధికి, ధనపు లేమియే మిగుల ప్రతిబంధకముగ నున్నది. ఆర్థికస్థితి చక్కబడినగాని, మ్యూనిసిపల్ సంఘములు తమ ధర్మము నిర్వహించు నేరవు. మద్రాసు పురపు మ్యూనిసి పలు శాసనమున, కార్పొరేషను శాసనము చేకూరెడి మార్గము విశాలవంతము గావింపబడలేదు. నూతనమండల మ్యూనిసిపల్ సంఘశాసనము దయినను, ధన సమృద్ధి చేకూరు మార్గములు సూచించబడకున్నచో, ఆ శాసనము ప్రయోజనరహిత మగును. బరంపురమునందు ఏ. పి. హాత్రోగాడు మ్యూనిసిపల్ వైద్యాలయమునకు ప్రత్యేక వార్డునుగట్టించుచున్నారు. నెల్లూరులో, కీర్తిశేఖరగు రావు బహదూరు ఆర్. లక్ష్మీనరసారెడ్డి గారు సంవత్సరము నకు 250 రూప్యములను బీదల వైద్యసహాయము కొర కొనగుట కేర్పాటు జేసిరి. "మద్రాసు మండల మ్యూనిసిపల్ సంఘముల పరిపాలనము మొత్తముమీద సంతృప్తికరముగ నున్నది. వేతనము గైకొనని సంఘాధ్యక్షు లనేకులు తమ యాద్యోగధర్మము నతిశయింపజేసి, ఉత్సాహముతోను నిర్వహించినందులకు ప్రత్యేక ప్రశంసకు హక్కులయి" రని ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు. స్థానికస్వపరిపాలనము జయము బడని నందుల కింతకన్నను వేరు నిదర్శనముతో నిమిత్తముండదు.

ప్రపంచపు నూతనోపద్రవము :

ఆసియా పునరుద్ధరణాభివృద్ధి

ఈ క్రింది వృత్తాంతమును బొంబాయి శ్రాని కలువత్రిక నుండి గ్రహించుచున్నాము :

“నిన్నటిదినము, ఛలమ్మపర్వ విషపుగారు కింగుస్టేషన్లో క్రైస్తవ సమావేశమునందుకు స్వసింఛిరి. కొలది వర్షముల కాలములో, ఆసియా ఖండమంతయు, సంగ్రామమునకు బూర్వము జర్మనీవలెనే, విజ్ఞానమునందును ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞానమునందును ముందంజ వేయును. జర్మనీ యొక్కటి మాత్రమే, ప్రపంచ శివనాశమునకు కారణమైనపుడు, చైనా, ఇండియా, జపాను మొదలగు దేశములు ఆధ్యాత్మికాధారము లేని విజ్ఞాన సంపదను సంపాదించుటచే నెట్టి యువద్రవము గలుగునో జెప్పజాలము. ఎంత యువద్రవము! చీనా జపాను దేశములలో బెరుగుచున్న ప్రజాస్వామ్యభావము నాలోచింపుడు; హిందూదేశపు కాంగ్రెసు గూర్చి యోచింపుడు. ఈజిప్టులోని పరిస్థితులను పరికింపుడని, ఉపన్యాసకులు సభ్యులను హెచ్చరించిరి. ఇట్టి నూతన ప్రపంచ మిది వర కుద్భవించి యుండలేదు. క్రైస్తవ మత వ్యాపనమే, యిట్టి మహాద్యమములను సురక్షితముగ మార్గముల గొంపోవగలదు. అంతర్జాతీయ సమ్మేళనమును తా మెంతమాత్రమును నిరసింపమని ఉపన్యాసకులు నుడివిరి. కాని, ప్రపంచశాంతిసమ్మేళనము రక్షింప గలదా? ప్రపంచపాపి ప్రజాస్వామ్యముల నన్నిటిని సమాన ప్రేమవలనను, భగవంతునిపై గల సమాన విశ్వాసమువలనను బంధింపనిచో, అంతర్జాతీయ సమ్మేళనము సరియగు బంధముగనుండ జాలదు.”

ప్రపంచమంతయు క్రైస్తవమత మవలంబించినగాని, శాంతి చేకూర దని, యీ విషపుగారి విశ్వాసము! వ్యాఖ్యాన మనవసరము.

హిందూదేశస్థితి

ఆంగ్లదేశ కుత్రికలు, హిందూదేశస్థితి గూర్చి యభిప్రాయ మిచ్చుచున్నవి. దండనమార్గముల చేతనే, అశాంతిని బోగొట్టుటకు వీలు లేదనియు సంస్కరణములను త్వరలో ప్రవేశ పెట్టుట అవసరమనియు, జైలీ క్రానికలు వత్రిక నూచించుచున్నది. ఇప్పటి యల్లరులను సరకుజేయక, మాంటాగూగారు మోల్లేగారి నిదర్శనము నైకొని, తన సంకల్పమును నెరవేర్చవలయు నని, మాంఛెస్టరు గార్డియను వత్రిక దెలుపుచున్నది. ఇట్టి యభిప్రాయమునే, వెస్టుమినిస్టరు గెజెట్టు వత్రిక వెలిబుద్ధియుండెను. హైదరాబాదు లీ మాసాంతమున ఆంగ్ల దేశమునకు వెడలుచున్నారు. కాంగ్రెసుపక్షమున, గా. కటేలు, కేల్కారు, వి. పి. మాధవరావు, గా. కపర్దేగార్లు వెడతదని తెలియుచున్నది. ఈ రాయబారు లెల్లరును సంతృప్తికరముగ సంస్కరణములు ప్రసాదించ బడనిచో దేశములో నెట్టి యసంతృప్తి పెరుగునో, సామ్రాజ్యమున కిట్టి సంఘటన మెటుల నష్టదాయక మగునో, ఆంగ్లదేశీయుల కసందిగ్గముగ తెలుపవలయును. సంస్కరణములను దేశీయులభినందించుటకు, మున్ముందు నిర్బంధశాసనముల నన్నిటిని దొలగించి జన్మస్వాతంత్ర్యములను రక్షింప సమకట్టు తెంతటి యవసరమో గూడ, వీరు తెలియ జెప్పవలెను. సత్యమును మరుగుపరుచుట ఇంగ్లండునకు గాని, ఇండియాకుగాని జేమకరము గాజాలదు.

ద్విజేంద్రనాథ టాగూరుగారు : గాంధీ

సర్ రవీంద్రనాథ టాగూరుగారి సోదరులగు ద్వజేంద్రనాథ టాగూరు గారు, మహాత్మా గాంధీ గారి క్రింది లేఖను శాంతినికేతనమునుండి వ్రాసిరి:

“పూజ్యుడగు మిత్రమా, చెడుగును, మంచి చే జయించుటకై, ఎంతమాత్రము వెనుదీయక, దారితెన్ను తెలియని ప్రజలకు సాయపడ వలయు నని, నేను మిమ్ములను హృదయపూర్వకముగ గోరుచున్నాను. మీరు విధించిన తపస్సు, ఉపవాసము, అవసరము గావేమోయని, ఒకపుడు దలచితిని కాని, తిరిగి యాలోచింపగా, మా దృక్పథము ననుసరించి యీ విషయమును నిర్ణయించుటకు మార్గరహిత లేదని గాన్పించుచున్నది. మీరు దైవప్రేత మగు జ్ఞానము నాస్వాదింపచున్నారు. దీనిగూర్చి శంకించుటకు బదులు, మీ యాజేశములు భగవదాదేశములని విందనపూర్వకముగ గ్రహించుట యవసరము.

సర్వశక్తిలిగి, దీనబాంధవు డగు పరమేశ్వరుడు యీ సందిగ్ధసమయమున మిమ్ముల కాపాడు గాక!

ఇట్లు
ప్రియమగు పూర్వమిత్రుడు
ద్విజేంద్రనాథ టాగూరు”

ఆంధ్రసభలు

ఆంధ్ర మహాజన సభకు, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభను జరుపుట కాహ్వాన సంఘమునా రసంతి పురమున నేర్పాటుల జేయుచున్నటుల, నిన్నటి దినము పురవాసి లేఖ నొకదానిని బ్రచురించి యుంటిమి మేనెలాఖరులో గాని, జూన్ మొదటి వారములోగాని, యీ సభల జరుపుటకు నిశ్చయి పబడెనని విలేఖని తెలిపెను. ఈ లోపున సంస్కరణశాసనము ప్రచురింపబడును రానున్న ఆంధ్రమహాసభ లత్యంతప్రాచుఖ్య మయినవి. సంస్కరణముల గూర్చి ఆంధ్రసభలు ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరుచ వలసియుండును. దేశస్థితి చక్కబడుటకు మార్గముల నరచువలసి యుండును. ఆంధ్రసభలు జయప్రదముగ జరుగవలయుననిన, ఆంధ్రోద్భూతాభిమాను లెల్ల రసంతిపుర మండలమువారి ప్రయత్నముల కిప్పటినుండియు ఊధ్యద వలసి యున్నది. సభానిర్వహణభార మంతయు వారిపై నున్నదని యెంచి, ఆంధ్రప్రముఖులు తటస్థముగ నుండిన లాభముండదు. కొంతపడి ప్రతికూలాభిప్రాయము వ్యాపించి యున్న అసంతృప్తులనుండే, సభలు సక్రమముగ నిర్వహింపబడునటుల కృషి సలుపవలసిన భార మాంధ్రనాయకులపై నిలిచి యున్నది.

దక్షిణాఫ్రికా జాతీయవాదులు

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము, ప్రత్యేక ప్రజాస్వామ్యము గోరేడి దక్షిణాఫ్రికా జాతీయవాదులు గూడ ఆంగ్లదేశమున కేతెంచిరట. హార్డుగాజ్ గారును, మిగిలిన రాయబారులును, తమ యుద్దేశము సాంగ్రప్రభుత్వమున కెరిగించుటకు నిశ్చయించి రని, యాటరు దెలుపుచున్నాడు. ఒకవంక దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు, వేరొకవంక హైదరాబాదు రాయబారులు, మరియొకవంక ఈజిప్టుదేశపు రాయబారులు ఆంగ్లదేశమున తమ తమ వాంఛల నెరిగింప నున్నారు. ఐరిషు సమస్య చిరకాలమునుండియు, ఆంగ్లదేశీయుల దృష్టి నాకర్షించుచునే యున్నది. ఈ సమస్యల నన్నిటిని, ఆంగ్లదేశ మెటుల పరిష్కరించునో యని, ప్రపంచ మెదురుజూచుచున్న దనుటకు సందియము లేదు.

ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతి

ఈ పద్ధతి త్వరలో ప్రవేశ పెట్టబడు నని, బోనార్లాగారు పార్లమెంటు సభలో దెలిపిన యీ క్రింది వాక్యములవలన గ్రహింపవచ్చును. “1918-వ సంవత్సరము నందు, ప్రభుత్వమువారు ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతి నవలంబించెదరనియు, దానిని త్వరలో నమలులో బెల్లెకరనియు ఖండితముగ దెలుపబడెను. ఈ పద్ధతి సాధ్యమగునంత త్వరలో నమలులో బెట్టబడును. సంగ్రామచారిత్రము, అధినివేశ రాజ్యములు మనకు గావించిన సహాయముల బట్టి, యీ పద్ధతి నవలంబించుటకు మన సంకల్ప మింకను బలపడినది. అధినివేశ రాజ్యముల సహాయము లేనిచో, విజయము మనకు జేకూరునను నిశ్చయముండజాలదు. అధినివేశ రాజ్యముల గునువ్యబలము, ఆర్థికసంపదను వృద్ధిజేయుట మన విధ్యుక్తము కాదని, ఎవరయినను చెప్పగలరా?”

సత్యాగ్రహవ్రతదీక్ష

తామ సత్యాగ్రహవ్రతదీక్షను, కైకొనినటుల, సి. ఆర్. దాసుగారు, వంగరాష్ట్రీయసభలో విడిచిరి. దాసుగారి భార్యగూడ సత్యాగ్రహదీక్ష కైకొనినటుల, అమృతబహు వత్రిక దెలుపుచున్నది.

జగన్నాథ భక్తజన సభ:—ఈ నెల 27 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము గం 4-15 నిమిషములకు ఎన్నూరులో జగన్నాథ భక్తజనసభలో నొకలక్షి వాస్తవ్యులు పి.టి. శ్రీనివాస భాగవతముగా శంకరాచార్యులను పాఠిక భావాలతోపాటు చేయుదురు.

జంతుహింసా నివారకసంఘము:—ఈ సంఘముయొక్క 38 వ వార్షిక సాధారణసభ బెంగళూరు పురము దిరుదున చుంగళవారిము సాయంత్రము 5 - 8 గంటలకు 29-4-19 తేదీన యాస్వాతిమూర్తి ఆబుల్ హిస్, ఎం. ఏ. బాల్, ఎల్. లాగరి యధిపత్యమున జరుగును.

విందు:—కడదిన 28- తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు సాందర్బుచహలో బెంగళూరు నాటకసభవారికిరి క్రిశ్ కృష్ణమాచార్య సభవారికిని విందు గావించబడెను. ఫలాహారానంతరము గానము సలుపబడెను. రావుసాహెబు సంబంధ మొదలియారు గారు పటికల సామర్థ్య విశేషములను క్షోణి, చెన్నపురిపాఠశాల వారికి తిగిన ప్రోత్సాహ మియ నందుట చాల విచారకరముగా నున్నదనియు, క్రిష్ణమగు నెలవులలో తిరుగవచ్చి నాటకములను ప్రదర్శింపవలయు నని యు నుడిగిరి. ఆనందారావములతో దినచర్య ముగిసెను.

మదరాసు లిబరలు లీగు:—ఈ క్రింది వారు గూడ మదరాసు లిబరలు లీగు సభ్యులుగ జేరి. ఆచరిట్ ఆడదలీఖాన్ బహద్దరు, ఆచరిట్ పి. శివరావు, దివాన్ బహద్దరు టి. జేశికాచారి, డి. కె. ఆచర్ కె. ఎన్. కుబ్రు వ్యాజ్యం ఎం. ఏ. ఎల్. టి. రావుబహద్దరు ఎం. ఎన్. నరేష్ ఆయ్యరు, ఆర్. వైద్యనాథస్వామి ఆచ్యరుగారూ. సంఘమువారిండియా కార్యదర్శి క్రింది తంత్రివార్త నిచ్చి:—ఈ త్తర హిందూస్థాన మందలి అల్లరులకు మదరాసు లిబరలు లీగు వారు చాల విచారింపు చున్నారు. కార్యాలయములు మొదలగుంచి పడగొట్టుబడి నందులకును, యూరోపియనులు చంపబడినందులకును, ఈ కార్యములకులన నైసికులు తుపాకుల నుపయోగించి నందులకును, అందుములమున వెక్కువయి మరణించి నందులకును ఈ సంఘమువారు చాల విచారింపు చున్నారు. గాంధీ గారితెలితో సత్యాగ్రహోద్యమము నావెదరు గాక యని సంఘమువారు కోరుచున్నారు. ఢిల్లీ ప్రజలపై తుపాకులను గాల్పుట అన్యాయమను న్నితి గతులను విచారింపటకు ప్రత్యేకపుష్కరాలులను జేయగోరుచున్నాడు. తెలియనివారు కోడముతో జేసిన కృత్యములను తిరుగుబాటుగ పరిగణించుటను, నైసిక శాసనమును ప్రకటించుటను ఖండించు చున్నారు. సంస్కరణముల నాలసించుటలన గాని, చెబుదుటలన గాని స్థితి చాల ప్రమాదకరముగ మారునని వారి దృఢనిశ్చయమును ప్రకటించుచున్నారు. ప్రస్తుతపు అల్లరుల కంతటికిని కారణ భూతమగు అసామ్యికలు క్రైస్తవ ఆత్మను రద్దుచేయ వలసినదని చక్రవర్తిని ప్రార్థింప గోరుచున్నారు. జి. పి. నరేష్, జాయింటు కార్యదర్శి.

విదేశ తంత్రీవార్తలు

(రైటరు వీ జి స్పీ)

సంధిసభ

జర్మను ప్రతినిధులు

పారిసు, ఏప్రిల్ 22:— హావాను యేజేన్సీవారు యిట్లు తెలియజేయుచున్నారు. జర్మను గవర్నరు మెంటువారు మిత్రమండలి వరుల నన్నిటిని సంగీకరించిరి. కాంటు బ్రాకో ధ్వజం లెంబులాగారి యాజమాన్యమున వచ్చెతిరుకు ఒక ప్రతినిధివర్గమును బంపిరి. ప్రతినిధులు సుమారు 75గురుండు. మిత్రమండలివారికి తమలో తమకెట్టి మనస్థితిగలవారు వాటిన్నిటి కెంతవరకు జర్మనుల సౌమ్యములకు లోబడకుండుటలో సుక్ష్మజ్ఞానము కలసి పనిచేయుదురు. చర్చకు విశేషముగ మెంతువారును జర్మనీ ప్రతినిధులయొడ అమెరికా ప్రాప్తి ప్రతినిధుల ఒకటియే సభిప్రాయమున్నది. వెర్నెలీను, బర్లిన్ లకు యెట్టివాదప్రతివాదములు జరుగుటకును వీలుండదు. చర్చ లీనువద్దనే సంధిపత్రము ప్రకటింపబడవలయును. ఒకరికికరు చెప్పకొనవలయును. సంతకములు చేయబడవలయును.

జపాను సమస్య

సలుగురు సభవాని జపానుసమస్యను తిరిగించుటకు నేటి ఉదయమున సమావేశమయిరి. జర్మను ప్రతినిధులు రాకుండగానే ఈ సమస్యకు పరిష్కరింపవలయును జపాను ప్రతినిధులు పట్టుపట్టుటయే యందులకు కారణము.

సారిజేన్సీ ఏర్పాటు

సంధిపత్రము ప్రకారము సారిజేన్సీలోని గనులన్నిటికి ప్రాప్తి యజమానిగా నుండెడి కట్టకమును, కలప పాత కాలము మొదలగు వాటి యాజమాన్యము ప్రాప్తిసకే యుండును. సారిజేన్సీ ప్రాంతిక్వమ్య యూనియనులో సెకటిగా నుండును.

జర్మనులు-సంధి.

పారిసు, ఏప్రిల్ 16:— హావానువార్తాసంఘము వారిట్లు ప్రకటించిరి:— ఆర్థిక వ్యాపారవిషయములకు సంబంధించిన సంధిపత్రములను చర్చించుటకు జర్మనుల కనకాశము లాసగలుగుదును. జర్మనులు ముఖ్యముగా తమలైనై గాక వారి ఆచరణ విధానమున వరుణులను చేయుటకు గాని మార్పుటకు గాని సూచనలు చేయవచ్చును. తేలికబాగాను తునును, సేవావర్గ విషయమునను జర్మనులు సంధిపత్రములకు అంగీకరింపవలసిన అంగీకరింపవలెను. తమన్న ప్రోసేజేమవలెను.

సిరియాను సమస్య

పారిసు, ఏప్రిల్ 22:— సిరియాను సమస్యకు యోచించుటకు నియమింపబడిన సంఘమున రో. హెన్రీ మెకోమ్మోక్ కమాండరు హాగార్డు బ్రిటిషు ప్రతినిధులు.

ఫ్రాన్సు విదేశీయులు

పారిసు, ఏప్రిల్ 16:— (ఫ్రాన్సులో) విదేశీయుల స్థితినిగూర్చిన బిల్లు వ్యాఖ్యానము ప్రారంభమయిరి. హెచ్. కె. డిక్రీలలో కొన్ని మార్పులు చేయబడినవి. విదేశీయులు ఫ్రాన్సులో తిరువారు సేర్వీసుకు కొను విషయము ఆమోదింపబడినది. ఈ విషయము 5 సంవత్సరములు గమనింపబడును. ఆటకరువాత వారు పరాను జాతీయులుగా నుండుటకు దరఖాస్తు చేసికొనవలెను (ఫ్రాన్సులో) నివసించుచుండ (ఫ్రాన్సులో) ఆస్తిగలవారు పరాను జాతీయులకు దావాలు చేయవచ్చును.

ఫ్రాన్సులోని అమెరికను రాయబారి.

పారిసు, ఏప్రిల్ 16:— ఫ్రాన్సుకు నూతన అమెరికను రాయబారిగా పంపబడిన హ్యూగో వాలెన్ గారు పారిసునగరము చేరిరి. అమెరికను యుద్ధయంత్ర ఫ్రాన్సునందు అమెరికను సేనలకు ఉపసేనము ఏర్పాటుకు చూచుటకును, (ఫ్రాన్సులో) నున్న అమెరికను సామగ్రిని పరిష్కరించుటకును పారిసు నగరమునకు వచ్చెను.

ఇంగ్లండు

మెసపొటేమియా సివిలుకమిషనరు.

లండను, ఏప్రిల్ 17:— మెసపొటేమియానుండి సివిలుకమిషనరుగానున్న కర్మణ విల్సనుగారు 14-వ తేదీని రాజుగారిదర్బారుము చేసిరి. ఇటీవలివరకు తురుష్కుల స్వాధీనమునందుండిన జోర్జియా యుద్ధమునకు పాల్పడిన గృహములను తిరిగి బాగుచేయుటకు చేయబడిన ప్రయత్నములను మెసపొటేమియాలో నీటిపారుదల, రైలుమార్గములు శోధించుచువచ్చుచున్న, పెద్దపుకములందు వైద్యసౌకర్యములు, ఆరాటకు భావలో విద్యాధానము మొదలగువాని కొరకు చేయబడిన ప్రయత్నములకు రాజుగారు విని సంతోషించిరి. మెసపొటేమియా భవిష్యత్తునందు మహాభివృద్ధి చెందుననియు, ప్రజలు నిరంతరభివృద్ధి గలిగి ముందుండుననియు విశ్వసించుచున్నామని రాజుగారవరి.

దక్షిణాఫ్రికా జాతీయువారులు

లండను, ఏప్రిల్ 19:— జనరలు హెర్బర్టుగారును మరొకరును గల దక్షిణాఫ్రికా జాతీయువారు సంజీవకర్మము లండను చేరినది. తమ వాదముల కన్నిటిని సహేతుకముగా బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి యెదుట బెట్టుటయే సంజీవకర్మపు పని గనుక ముందుగా ఈ విషయమున సభలలో వాదప్రతివాదములను జరుపుట తమకుని గాదని జనరలు హెర్బర్టుగారు సభలయందు వాదములకు జరుపుటకు నిరాకరించిరి.

రబ్బరు పరిశ్రమ

లండను, ఏప్రిల్ 22:— సంఘమువారి 1918-వ సం॥ పరివేషమున రిఫరెంస్ వార్డువారు రబ్బరు పరిశ్రమలకు ఆర్థికలాభములను గూర్చి విచారించుచున్న కేసు వాయిదా వేయబడినది. ఇందుకు ముందుగా మెర్సెస్ అప్పీలు ప్రాసెసు కావలసియున్నది. పరిశోధనకు వృద్ధిచేయు విషయమున సింహాశ్రయముల యాభివృద్ధిలలో ఈ విధానములు ఏకవిధముగా కలసి పనిచేయ వీలులేదు.

మరణములు.

లండను, ఏప్రిల్ 21:— దాక్టరు టి. మోతి రిచర్డు గారును, నర్. ఎ. జి. హామంతు గారును మరణించినది ప్రకటించబడినది.

చైనాయందలి జర్మనులు

హార్నెట్సు ఏప్రిల్ 21:— చైనాయందలి పంపిణీ చేయబడిన 1800 మంది జర్మనులు “సోవరా” “సోవో” “ఎట్రీయను” అను స్త్రీయలలో హార్నెట్సు చేరిరి. వారికి కాపలాగా బ్రిటిషు నాకాబలమునందలి కొన్ని టూలుములు వచ్చెను. నోవాగా అను స్త్రీయలలో సాంఘాము కాలేజీలోని జర్మను ఉపాధ్యాయ వర్గమును ద్యూనుకు ఏషియాటిక్కు బ్యాంకులోని జర్మను ఉద్యోగులను సర్దకులను, కాన్సులరు ఉద్యోగులను, మిషనరీలను వచ్చిరి. వారిని దింపివేయుటకు స్త్రీయలకు రేవునకు వెచ్చిరి. జర్మనులకు స్వదేశమునకు బంపుచేర్పాట్ల సంకల్పములకు చూచుటకు ఇద్దరు చైనా ఉద్యోగులు నియమింపబడిరి. నోర్ అజ్మీయరు రేవుచేరినది కాని ఎట్రీయను, ఇంకను ప్రయాణము చేయుచున్నది.

కాక్స్ టూలుసోపిల్ ఆర్మీరియను అల్లర్లు గూర్చి ఆధికారు లాసరించిన మైకివిచారణ సమయమున టర్కీ దేశ మేలయ్యుద్ధమున ప్రవేశించెనను విషయమును గూర్చి కొత్త సంగతు లనేకము బహిర్గతమైనవి. ముద్తాయిలలో నోకరగు యూనైటెడ్ రాజును ఈక్రింది సంగతి నొత్తుకొనిరి. టర్కీ యుద్ధమున ప్రవేశించక పూర్వము యెవరో సామగ్రి గాకాన్స్ పర్వతములలో రువ్వను తిశోగయనమునకు వీలుగాకుండ తగిన ప్రయత్నములు చేయుటకు బార్షియాలో ప్రత్యేకపు ఒడంబడికను జేసుకొనియెను. అందుమిత్తమే బ్రెస్లిలిట్ విమ్మి సంధిలో తురుష్కులను జర్మనులును వార్షియా కంటివిశేయముగా సదుపాయముల మొసగిరి. తాను తాటక్రిత్యమునకు ఎంతమాత్రము భంగముగలిగింపవని టర్కీ నిరంతరము చెప్పుచుండెడిది. దురదృష్టవశాత్తూ వ్యక్త వానికా బలముతో పోరాడవలసినవిషయమగు తాను బలవంతముగా యుద్ధములోనికి దింపబడినది ఆది వాదించుచున్నది.

వివిధసంజీవకర్మములు

ఆంగ్ల ప్రజల వైఖరి.

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 24:— ట్రెయ్యు ఆఫ్ యిండియా శుక్రవారం ఒక విలేజు ఆంగ్ల దేశమందలి తన మిత్రుడంపిన శ్రేణులందరి కొన్ని భాగములను ప్రమరించెను. లండను మిత్రుడు యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— “హిందూదేశమునండి ఈ దేశమున కనేక ప్రతినిధివర్గములు వచ్చుచున్నవి. అయ్యో హిందూదేశమా! తల్లీ! నీకును తెప్పటికిని వికస్యమొందరా? మనలో మన కిన్ని భేదాభిప్రాయము లుండుట అంత బాధాకరముగ నున్నది? ఈ ప్రతినిధివర్గము లన్ని వచ్చి యిచ్చు సేమిచేయును? వామాయలు వినువారెవరు? బ్రిటిషు ప్రజల మాంటాగుగారా, పార్లమెంటు సభ్యులారా? అయ్యో! ప్రభు! ఏదీ ప్రభు ప్రయత్నించు నిజమైన ఆంగ్ల ఖరుడు నీ వెరుగవు రాజ్యాంగదుర్భరత్వము వెన్నుతోటి బెట్టినది వానికి. మనమో! అనివేముముచుబుట్టినది; తమవార మనము పుట్టితిమి గునమెప్పుడును వారి కలలో ఆట్టుకొనుచుండుము. విమోచముల గురించి చునకొర తెలియునో రాజ్యాంగ కాలత్వమును గూర్చి యు అంతు తెలియును మనము కలిసి యుండనేరము. ఆలివారులు మహామందివారు, మితవాలులు మహామందివారు రాజభిక్తి పరాయణులు మహామందివారు. అంతయు అగమ్యగోచరము. ఈ కక్షలన్నియు నేకిభవింపవలయును మనకప్పుడు రాజనీతి నిపుణులు కావలయును వివిధకక్షల సెకటిగా జెప్పగలగు రాజనీతినిపుణులు కావలయును. జీవితక్రిప్రాంతమైన ఉత్సాహముతో వలయునంతయిచ్చి కావలసినంతయిచ్చి కొని సమృద్ధిగానుచుదర్పగల రాజనీతి నిపుణులు కావలయును మనకు పెద్దపాగాలవారు ఆపునరములేదు. నితరులందీ యి సంజీవకర్మములుగా యిప్పుడు ఈ దేశమునకు వచ్చుచున్నరు. వీరికిఅందరికి వికస్యమునుచున్న రాజనీతినిపుణులు హిందూ దేశమందొకడైనలేదా?

సిరియా సమస్య.

లండను, ఏప్రిల్ 22:— సిరియా సమస్యకు సంబంధించిన నియమింపబడిన సంఘమునందలి బ్రిటిషు ప్రతినిధులు హెన్రీ మెకోమ్మోక్ కమాండరు డి. జి. హాగార్డు గారు.

హిందూ దేశస్థితి

పుత్రి కాభిప్రాయములు

లండను, ఏప్రిల్ 16:— హిందూదేశస్థితిని విచర్చించుచు డెయిలీ క్రానికలుపుత్రిక యిట్లు వ్రాసినది:— హిందూ దేశమునందలి కలకలము కేవలము పట్టుదలవలననే అంతము కావు. మాంటేగు మెయ్యువర్లు సంస్కరణవిధానవిషయమున మరొకరితో అభివృద్ధిని ఎంతో శీఘ్రముగా చూపిన అంతమందిరి. మాంఛెస్టరు గార్డియనుపుత్రిక యిట్లు వ్రాసినది:— ప్రస్తుతము జరుగుచున్న అసందృష్ట విషయములు రాజకీయచర్యను చేరువిధమున త్రిప్పుటకు మహాగొంపబడుట మహాప్రమాదకరము. పూర్వము హిందూదేశమందలి యగు మాంఛె ప్రభువుగారు స్వస్వసంఖ్యాకులగు ద్రోహుల కార్యములవలన తమ సంస్కరణవిధాన ప్రయత్నముల కమాత్రమును భంగపాటులకు లక్ష్యముటకు నిరాకరించిరి. ఇప్పటివరకును మోర్లే ప్రభువుగారి తెలివితేలితో ఏవర్గము వారి వనుమానింపలేదు. మాంటేగుగారు మాంఛె ప్రభువుగారు చేసినట్లు చేయుట నుంచిరి.

అలహాబాదులో తపాలావారల సమ్మెకట్టు:— అలహాబాదు నగరములో తపాలావారల సమ్మెకట్టు ఇంకను జరుగుచున్నది. యూరోపియను పాతకాలలోని బాలభటు లాత్తరములను అందజేయుచున్నారు. ఒక్క తపాల జవాను తప్పటి సెంటు గవర్నరుగారికి తంత్రివార్త సంప్రదిచేత, హాతెను గారు తుపాకినిశీసి, తపాలావానిమీద గుర్తించుటచేత ఇట్టి సమ్మె వెంటనే కలిగెనని తెలియుచున్నది. కాని పోస్టు మాన్యుగారు ఈ కథనమును వ్యతిరేకించుచున్నారు. పోస్టు బంట్లోతుల కష్టములకు విచారించుటకు దివ్యూటీ పోస్టు మాన్యుగ జనరలు భానుబహదూరు హాఫిజ్ అబ్దుల్ భానుగారు గత 22-వ తేదీని అలహాబాదుకు వచ్చిరి. పరిస్థితి చక్కబడునని యూహించబడుచున్నది. ముఖ్యవాడుతులు వలదన్నను వివక బంట్లోతులు తిరుగ పనిలోనికి చేరిరి. కొందరు సమ్మెకట్టుటకు ఇష్టములేని వారలను నాయకులు బలవంతపరచి సమ్మెకట్టింపిరి. తిరుగ చాలామంది పనిలో ప్రవేశించిన రని వోచుచున్నది. కాని నాయకులు వీరికి దుర్బోధలను జేయుచున్నారు.

రౌలట్ బిల్లులు.

బొంబాయి లాడురు.

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 17:—నిజ్జీటిరాత్రి బొంబాయి న్యాయవాదులు ఒకసభ చేసి 1919 వ సం॥ రాజ్యాంగభాగమును తొలగింపజేయుటకు హిందూ శ్రేణిమంత్రి రాజు గారిని కోరవలెనని హిందూ శ్రేణిమంత్రి ఒకవిజ్ఞాపనమును తయారు చేసి పంపుటకు తీర్మానించిరి. తతయాభావ (బారిష్టరు) గారు అధ్యక్షతనహించి యుండిరి. తరువాత న్యాయపాలనమునకు అతిసన్నిహితసంబంధము గలదనియు, ఈకాసనమును జాగ్రత్తగా పరిశోధింపగా ఇది కఠినకాసనములలో సుకటియనియు, కొన్ని సంవత్సరములనుండి ప్రభుత్వమువారు తెలివితప్పున గాను, అవసరముగాను పూరిత కాసనములలో నిది యొకటి యనియు చెప్పిరి.

లాహోరు స్థితి

లాహోరు, ఏప్రిల్ 28:—ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించిరి:—స్థితిని స్వాధీనమునకు వచ్చివచ్చి. తెలిగ్రావు తంతులను తెంతుటయే ప్రస్తుతము విద్యోమాలు చేయుచున్నవని అన్యాయవాదులను వ్యాపింపజేయుచున్న కొందరు సాధువులు బంధింపబడిరి. వారు ప్రయాణము చేయునప్పుడు ప్రభుత్వపు నాకరులు జాగ్రత్తగా పరిశీలింపుచున్నారు. రౌలట్ బిల్లుల విషయమునుచూచి గ్రామములను గ్రంథము నంతటిని సంభ్రాంతముగా నాకనముచేయుటకు ప్రభుత్వము తత్వపు చేసిరి. అప్పుడేసాదు 150 మంది పట్టుకొనబడగా అంతలో 70 మందియొద్ద దోపిడిగస్తువులు చిక్కినవి. కానూరునందు పట్టుబడినవారు విద్యోమా గార్యములయందుండి పనికి నిర్దముగా నుండిరిని కనుగొనబడినది.

పంజాబ్ కలెక్టరు ప్రకటన:—1861 సం॥ ప్రతి ఇండియన్ పోలిస్ అట్ట నమసరించి రాబిల్డింగ్, అట్టకు, ముఖావాలి, గురుదాస్ పూరు, పాపూరు, బలంధూ, హోషయర్ పూరు లూథియానా, రోటకు, గుర్గావ్ కర్నూల్, మూలూరు, మూలూ మేరీ, లూలూరు జిల్లాలు కలవరమునొందిన ప్రదేశము లని ప్రకటించబడినది. ఈ ప్రదేశములు 6 మాసములవరకును పూర్తి భకరప్రదేశములగానే యుండును. ఈ జిల్లాలయందు ఎవ్వరికిగారి మరణ మైనను దెబ్బయైనను గాను మైనను ఇతరనష్ట మైనను కలుగుచో అందునకు నష్టపరిహారముకొరకు నష్టము కలిగిన ఒక నెలలోగా మేజిస్ట్రేటునకు అర్థి దాఖలుచేసికొనవచ్చును.

పంజాబు ప్రభుత్వ ప్రకటనము.

లాహోరు, ఏప్రిల్ 24:—పంజాబు ప్రభుత్వమువారి క్రింది ప్రకటన నంది. ఇటీవల నీ రాష్ట్రముందు జరిగిన అల్లరులపుడు స్వతంత్రసంస్థానాధిపతులు వెంటనే చేసిన సహాయము చాల ఉపకరించినది. దర్బారు లన్నియు సహాయము చేయనిచ్చింపినవి. దొరకనమువారి కోరికవై రయిల్వేలకు తెలిగ్రావులకు నెట్టిబాధయు గలగకుండ గాపాడినది. అల్లరులు 2000 వాల్వలకు వారు ఫానిక నైనికాధికారులతో గలసి పోచేసిరి. పాటియాలా మహారాజుగారి నైనిక లనేకులు నెలవులో నున్నప్పటికి 500 మంది నైనిక లతిక్రొత్తగతిని నేకరించి అల్లరులు జరుగుచున్నవని తెలిసిన 12 గంటలలో రాజు పూరా, ధూరి, బాఖాలు, గూలిండా మొదలగు రయిల్వేలకు నుల కంపబడిరి. రయిల్వేలు, తెలిగ్రావు తీగలు మొదలగు వాటిని నశువులు కెను యత్నించిన బలవంతముగ నిజవరించవలసినదని దర్బారు వారన్ని గ్రామములకును వర్తమానము చేసిరి. అప్పుడనర మందలి జేమలయము చెడగొట్టుటకైనను మాట ఆబద్ధమని వారంతటను వ్యాపింపజేసిరి. భాగల్పూరున రయిల్వే పనివారలు సమ్మెకట్టెదరని తెలిసికపుడు ఆసంస్థానమువారు ఫెరోజ్పూరునుండి బయలుదేరిన నైనికలకు ఫోనుగ మునితమందినైనికల నంది. తమరాష్ట్రముందు 250 మైళ్లవరకు రయిల్వేల కట్టియపచారము గలగకుండ వారు కాపుబెట్టిరి. జింకు పాప్రూజ్యనేవానైన్యములును, సంస్థానపు రక్షకభటులును సాంప్రూలరు, జింకు, బాలానా మొదలుగాగల ప్రదేశములందున్న రయిలువార్డుమును గాపాడుచున్నారు. కర్ధూదర్బారువారు నట్టియేర్పాటులనే గావించిరి. అప్పుడనరమును గాపాడు నెమిత్తము 190 గురు నైనికలకు 50 నైనికల గార్డులనుండి చిక్కినవారు తమరాష్ట్రములందున్న రైలు మార్గములను, తెలిగ్రావు తీగలను గాపాడుచున్నారు. మేలరు తోట్లా, ఫోర్వోట్లా సంస్థానములు చాల సహాయమునందినవి. మొదటి సంస్థానమువారు వెంటనే తమ రాష్ట్రములందలి

రయిల్వేస్టేషనుల గాపాడ వారంభించిరి. రెండవ సంస్థానము వారల్లరులు జరుగుచున్నట్లు తెలియవచ్చిన 8 గంటలలో 80 గురు నైనికలకు ఫెరోజ్పూరున కంపి. సంస్థానములందంతటను నెమ్మదిగనున్నది. సంస్థానాధిపతులు అప్పుడనరము మొదలగు ప్రదేశములందు జరుగుచున్న అల్లరులకు చాల విచారించుచు నికముందు వలయుంత సహాయముచేసెను. నైనికాధికారులు రయిల్వేలములు, తెలిగ్రావు తీగలు గాపాడుటలో సంస్థానాధిపతులు వారి సహాయముచేసిన ప్రశంసించిరి.

ట్రీబ్యూను ప్రకటన

మరల ప్రచురింపబడుట

నుమారు వారమురోజులనుండి ట్రీబ్యూను ప్రకటన వదలేదు. గురువారమునాడు మరల ప్రకటించబడెను. ఆ వాటి ప్రకటనలో నిట్లు తెలుపబడెను. 18-వ తేదీనాటి ప్రకటన ప్రకటనలో సగము గుర్తింపబడినవేలక పోలిసువారు ఆఫీసు నాకరిమించుకొని అవివారమంతయు కాగ్యాలయమును పరిశోధించినవేలక నిదచి నెట్టి. అందువలన నేటి వారపత్రికను క్రియించి తేవంటిము.

పంజాబ్ ప్రకటన

పంజాబ్ ప్రకటన ఇంకను వెలువడుచున్నది. ఇంతవేరకు వెలువడునట్లు కానరాదు.

ఇంక గందరగోళములు ఏమియు లేవు.

పంజాబు రాష్ట్రములో అన్ని జిల్లాలయందును, గందరగోళములు తగ్గినవి. అన్ని స్థలములందును కాంతి కల్గియున్నది. విచారణలు సంపూర్ణి జరుగుచున్నవి. బుధవారమునాడు లాహోరునగరములో నైనిక కాసనములను వారు కనిగ్రారంభించిరి. కానూరు జిల్లాలయలలో 15 గురు, లాహోరు జిల్లాలో మనీకుకేటలో 9 గురును చుద్దాయిలు కలరు. ఈ జిల్లాలయలకు ప్రాత్యాహవరదినంకులకు మరయు: విద్యాదియు చేర్చబడెను. జేకేటలో వ్యాప్తగురువు చెకు గార్డలను యాత్రుమాపుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత పరిస్థితియొక్క సర్వమును విపులముగా తెలిజేయుచు ఒక ముఖ్యమైన ప్రకటనను చేయుదురు.

వంగదేశ మిత్రులందల ప్రకటన

నర్ వారాయన చంద్రకర్పూర్ గారి ఆధీనాయము నంగదేశమందలి మిత్రవాదులు సత్కార్యహోద్యమమును ఖండించుచు ప్రకటించిన విజ్ఞాపనకు ప్రతిస్పందనగా నర్ వారాయన చంద్రకర్పూర్ గారు ఇట్లుచాసిరి. ప్రస్తుతపు రాజ్యాంగ తంత్రము ప్రకారము భారతప్రభుత్వము ప్రజాప్రాతినిధ్యముతోను గాబున్నను కాసనములకు చేయుట, మాపుట, రద్దు చేయుటలలో సోమార్డు మేపుకేయున్నది. అందువలన నెట్టి కాసనము వైస సాత్వికముగ గాని అసాత్వికముగా గాని ఎదిరించుటకు ఖండిత వలయును కాసనమును రద్దు చేయుటకును కాసనానుకరణమార్గ మేపుకే యున్నప్పుడు అట్టి పద్ధతి కలవలించునాదను. మన రాజ్యాంగ తంత్రము అభివృద్ధి నొందుచున్న ప్రస్తుతస్థితిని పని యెంతమాత్రమును ఉపయోగకరము గాకాలకు. జేకాభిమానము విజేతము రాజ్యాంగవిధానము సూత్రము మొదలగు వాని వేటిని బట్టి చూచినను అధికారుల నిశోధించుట గూడదని విధితమగును. మన మేకాసనమునై రద్దుచేయువలసి యున్నయెడల కాసనానుకరణమార్గముననే అట్లు చేయ ప్రయత్నించవలయును.

పూర్వపు హెచ్చరికపర గారికి విందుచేయబడుట:—బొంబాయినగరముయొక్క పూర్వపు హెచ్చరిక ఆఫీసు దాక్టరు జె. ఏ. టర్నర్ గారికి బొంబాయి కార్పొరేషను అధ్యక్షులు రేకానుజీ జిహంగీరు గారు గత 28-వ తేదీరాత్రి విందుచేసిరి. కార్పొరేషను సభ్యులందరును అందలి ఉద్యోగులందరు దాక్టరు టర్నరు గారిని కలసికొనుటకు పిలువబడిరి. ఓరిజిను క్లబ్బులో ఈవిందు జరిగెను. రిపోర్టులు ఎవరును రాలేదు. ఉద్యోగవ్యవహారములనుండి విరమించుటచే దాక్టరు టర్నరు గారు హిందూ శ్రేణిమునుండి ఆంగ్ల శ్రేణిమునుండి వారమునాడు వెడలుచున్నారు.

కాంగ్రెసు వారువారు:—మొదటి తొగవారు, డి. పి. మాధవరావు, సి. వి. ఇ. మా. పటేలుగారు, ఎ. కే. సి. కేల్కూరు, మా. కపర్తి గార్లు 28-వ తేదీని బొంబాయినుండి ఇంగ్లాండుకు వెడలెదరని అనుకొనుచున్నారు.

కలకత్తా నగరపాలక చట్టము

బంగాళా రాష్ట్ర వాణిజ్య సంఘమువారి ఉద్దేశము.

బంగాళా రాష్ట్రపు నగరపాలక చట్టము బంగాళా కాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టబడి బొంబాయి చట్టము ననుసరించి సగమునకు ఆమోదింపబడెను. ఇప్పుడు బంగాళా వాణిజ్య సంఘమువారు ఆ చట్ట సంఘమునకు వరులు జనరలు సంఘము ఉంచవలసినదని వ్యాపార సంఘమువారు నూచించు చున్నారు. వాణిజ్యపు ఎన్నికలకు మహమ్మదీయులు వలదని వాణిజ్య సంఘమువారు అట్లు చెప్పుట లేదు. నిజమిత సభ్యులు 29 గురు కాక 25 గురు మాత్రమే యుండవలయును. అధ్యక్షులు ఉపాధ్యక్షులు పురపాలక సంఘముమీదనును నియంత్రించుటకు వారు అంగీకరించిరి. పరిపాలనా నివేదిక తరారుఅనునది తెలజింపబడు చట్ట తీసికొనుటకు యనిసిపలు కమిషనరులకునువ్యవధిన ఆధికారముల విషయమై ఏర్పరుపబడిన శ్లెక్ నోటు, ఖర్చులుసోగా మిగిలిన సామ్యుకు మరియొక వ్యాపారమునందు వినియోగించుట విషయమై యనిసిపలు కమిషనరులకు అధికారము ఉండవలెనను శ్లెక్ నోటు తిరుగ ఆలోచింపవలసినదని వీరు నూచించిరి. ఎన్నికలవిషయమై సుకువువారు రేట్లు ప్రత్యేకముగా వరులు చేయవలయును. వోయ్కలిపి యిచ్చుటకు బలపరచిరి.

తిరుబండ్రముల ఏర్పాటు

ఒక క్రొత్తనియమము.

దొరతనమువారు ఆచారపద్ధతులు సరఫరాను గూర్చి కొన్ని తీర్మానములను గావించిరి. ఈ తీర్మానముల ప్రకారము వర్తకులు నడచుకొనెదమని వాదనముచేసిరి. ఈవర్తకులీతరమున లేని వాదనము ప్రకారము ప్రభుత్వమువారు తీవ్రతెవో తెలిసుకొనుటకును ఇటీవల జరిగిన ఆహారాధికారసభవారు చేసిన నిశ్చయములను అనుసరించి తెట్టుటకు దొరతనమువారు క్రొత్త ఆచారపద్ధతి పరిపాలనాసంఘమునకు అదనముగ ఒక యాధికారి నియమించిరి. సి. వి. ఇ. ఇచ్చునెక్కువ మహమ్మదు కలికల్లాసాహేబు గారు ఈవర్తకులీతము ప్రత్యక్షమునూ పరింపెం డెంటుగకరాయ పేటలో సజ్జామెక్కువగనున్న బాడినా సాహేబు గారు వీరి స్థానే ఇవి నెమ్మదిగను నియమించబడిరి. కలికల్లా సాహేబు గారు నీలి సప్టు డైరెక్టరు ఉత్తరపు ప్రకారమునకు ఎరుదైన్సిమిటీ అధ్యక్షులగు ఆక్సిపేజిగారి ఉత్తరపు చొప్పునకు పనిచేయుదురు. ఇందుములమున ఈ నగరమున వర్తకులు లాభమును తీసుకుండగ వారము రోజులలో చాలవరకు కట్టుబాటుచేయబడు ననియు ఇక వర్తకుల లాభము తీయ ప్రయత్నములు విశేషముగ అడుగంటు ననియు తెలచబడుచున్నది. డెట్టాప్రదేశములందు గుర్తు ఉన్నది విషయము, రంచూరువిషయము పోలికచే యబు గిడ్డంగుల దగ్గర రూపాయకి 4 పనులు లెవ్వున గాకుండగ విక్రయించబడున.

నిరాయుధులగు భారతీయులను మిదబడి కొట్టింపుటకు ఫోర్టులో నున్న (క్రొత్తకలు) ఆంగ్లో-ఇండియన్ నైనులు మందలించబడి చీవాట్లు పెట్టబడిరి. ఇది సంతృప్తికరమైన సంగతి. తంద తందల నైనులు నైనికగుర్తులకు భరించి భారతీయులనెట్టికొట్టుట గర్హ్యము. పిరికించుట చేయుకార్యము గాని పరాక్రియనంతులు చేయునని గాను. హిందూ శ్రేణి వ్యాప్తిలను పరిశీలింపుచు మెయిలు ప్రతిక ఈ సేరస్థుల నడవడికు సురుద్దించినది. వీరి ప్రకర్తనమును ఖండించలేదు. అందుచే వీరి ఆగడము మరెంత వెచ్చ నెరిగినది. బుద్ధివంతలను వినియోగించి సంగతులను తీర్మానించుటకు ఈవారింటిరుక శ్రీ ఆంగ్లో ఇండియనులు అర్హులుగారు. భావయందున్న విభేదములను గాని, మరీతరభానువిషయములను గాని సురుద్దించుటకు వీరు తగకు.

న్యాయస్థానవార్తలు

అధికార నిర్ణయము:—ఒక ఆస్తిని గురించి ఒక వ్యాపకస్థానమున దావా చేయబడినది. ఆస్తి దావాప్రకారము డిక్రీ చేయబడినది. ఈ డిక్రీని అయలుజరుపుకాలము లోపుగ ఈ ఆస్తి క్రొత్తక నేర్పడిన ఇంకొక కోర్టు అధికారమునకు మార్చబడినది అపుడు ఈ డిక్రీని అయలు జరుపుకొనుటకు డిక్రీచ్చిన మొదటి కోర్టునకు అధికారము కలరా? లేనా? క్రొత్తక నెలకొల్పబడిన కోర్టునకు కలరా? అని వివాద గరిగి నిండుతొలికి రిఫరు చేయబడినది. దానిపై మైకోర్టువారు మొదట డిక్రీ ఇచ్చిన కోర్టుకే అయలు జరుపు అధికారము కలదని నిశ్చయించిరి.

ప్రజాభిప్రాయములు

I ఆదివిశేషముగారి వ్రాతలు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ గా సంపాదకులకు:

అయ్యో, సత్యాగ్రహవ్రతదీక్ష బూనిన శ్రీ మహాత్మా గాంధీగారిపై నిందాకోపణసేయుచు న్యాయుండియా ప్రతిక యందు బెసెంటుదొరసానిగారు వ్రాయవ్రాతలడిలకిందితిమి. సత్యము స్ఫురించి వచుస్ఫురింపవలసిన శ్రీ గాంధీమహాశయిడు నిందార్తుడుగాడనియు, మహాత్మునిపై శిర్షికలు వ్రాయటచే బెసెంటుదొరసానిగా రెట్టి హిందవవారియొక్క మారికను, జన్మభూమియొక్క చిహ్నములు కనబడకమావనియు, నిజమైన ప్రతినిధియగుటకు తలపడకపోవడం. అన్ని స్వర్ణయంత గల్గిన నీరక్షలు వైజయను మానునా!

కాకినాడ.

చినకలపాటి గావు.

II

చిత్తూరు ముంజుల గ్రంథాలయసభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ గా సంపాదకులకు:

అయ్యో, ఆంధ్రప్రదేశ్ ముంజుల గ్రంథాలయోద్యమము వ్యాపించుచున్నది. ఇంకను ప్రకాశింపవచ్చును. గ్రంథాలయములు జ్ఞానాభివృద్ధిని గలిగించి ప్రజలను విజ్ఞానవంతులగుటకు అనకాకములను గల్పించును. చిత్తూరు ముంజులను విద్యాభిమానులు కొందరు గ్రంథభాండాగారములను స్థాపించుచున్నారు. కాని ఇవి అధికభాగములలో నశించుట జరుగుచున్నది. ఇందులపై ప్రస్తుతము చిత్తూరు ముంజులందరినీ తాము కాలయందున్న గ్రంథభాండాగారములయొక్క పతనమందియుల యొక్కయు ప్రతినిధులందరుకీ సహసభ సొకదానిని జరిపి భాండాగారములయొక్క నిర్మాణమును గురించి చర్చచరిపి ప్రస్తుతమున్నవి సంతకమందుటను నూతనము అయిన వాని నేర్పాటుజేయుటకు బ్రయత్నించుట త్యాగశీలకమై యున్నది. గడత ఆసమయముననే ఈ సభను సమకూర్చిన సహచారులుగనుండుని కొందరు యభిప్రాయముగాన వారివారి అభిప్రాయములను వాచు వెలిమిజేయు ప్రార్థించెదను.

రామానుజులు రెడ్డి.

III

ఏలూరు ఆంధ్రనాటక వర్తమానలిపిములు

ఆంధ్రప్రదేశ్ గా సంపాదకులకు:

అయ్యో, ఈయూరిలో నాటకరీతలు 17-4-19లో పూర్తిఅయినవి. ఈ నాటకరీతలలో కృతార్థులయిన వారి పేర్లనుక్రిందవ్రాయుచున్నాను.

శ్రీకృష్ణుడు:—రాజమండ్రి హిందూనాటక సమాజం వారిలో రాయప్రోలు సత్యనారాయణగారు.

నరకాసురుడు:—ఏలూరు శ్రీబుయిండియన్ థియేటర్ వారిలో కింకల్ వెంకటనరసయ్యగారు.

మాణిక్యకుండు:—గుంటూరు మూకాథియేటరు వారిలో గోవిందరాజు వెంకటాచయ్యగారు.

సత్యభామ:—రాజమండ్రి హిందూనాటక సమాజం వారిలో మద్దూరి వేంకటకోదండరామదీక్షితులు గారు బి.వి. యల్. జి.

ఉర్వసి:—గుంటూరు శ్రీకృష్ణసంఘ హిందూనాటక సమాజంలో ఆరణి వేంకట సత్యనారాయణగారు.

నాటకము మొత్తమువీధి బాగుగా విద్యంబించవారి కీయబడు సరస్వతీవిగ్రహమును ఏలూరు శ్రీబుయిండియన్ థియేటరువారే గలుగుకొనిరి.

చిత్రా- వెంకయ్య.

కార్యదర్శి.

IV

రాయబహదరు, టి. బాలాజీరావు నాయకుగారు

ఆంధ్రప్రదేశ్ గా సంపాదకులకు:

అయ్యో, పీడికరలో గవర్నరు మెంటు రినియూకాబులో డిక్షికరెట్టరు పదవిలోనుండి ప్రఖ్యాతినిగాంచి ఇపుడు విశ్రమజీవనమును బుచ్చుకొని శ్రీ వెంకటగిరి సంస్థానపు దివాంజీ పదవియందున్నాడు. వీరు అది వెలవలసినవాడు. ప్రజలయొక్క అనురాగమునకును ప్రభుత్వమువారి యభిమానమునకును పాత్రులై రాయబహదరును వీరునమును ప్రభుత్వమువారిచే బడసిరి.

ఉత్తరఖండములోని కొన్ని యాగిసాలిటీలలోను, జిల్లాబోర్డులలోను తాలూకాబోర్డులలోను చేర్పుకు, వైస్ ప్రెసిడెంటు, ప్రెసిడెంటు వగైరా హోదాలయందుండి పరోక్షకారవీక్షతో క్లాసునియములై నవనలను జేసిరి. వీరిపుడు మన కాసన నిర్మాణసభయందు చిత్తూరు వగైరా గ్రూపులరపున సభ్యత్వమును బడయు నిశ్చయించి ప్రకటించియున్నాడు. లోకోపకార పరాయత్త చిత్తులను చిరకాలోద్యోగానుభవములను దేశసంచారములను ఆయాప్రాంతపు ప్రజల యక్కలలను కష్టసుఖములను చక్కగ గ్రహించిన వారును నగు యిట్టివారు సభలోనుండి ప్రజలకు మేలు గలుగుటకు సందియమండదు. శ్రీ నాయుడుగారికి నడిసిన వోట్లు లభించి జనులు గలుగును గాకయని కోరుచున్నాము.

జి.కె. నియోజకుడు.

V

లోకమాన్యుని కార్యదీక్ష

ఆంధ్రప్రదేశ్ గా సంపాదకులకు:

శ్రీ యోగగృహ నాథకార్యదీక్ష సంకల్పవైది సమంజయం. నిర్దేశిత్వోన్మసా భూత్వా సమత్వం యోగగృహవ్యతే. భగవద్గీత II 48.

ఈ శ్లోకార్థమును గురించి "తాతామలలోని వ్రాత" తెలుసుకొని తిరిగి మహాశయము ప్రకృతి మింగుడులోఁ జేయుచున్న కార్యసరణియే యాశ్లోకమునకు సంపూర్ణవ్యాఖ్యయని నాకుఁ దోచెడిది. లోకమాన్యుడు చిరకాల మిందఁ దెచ్చిన యభియోగములోఁ బరాజితుడయ్యెను. జయపక్షముల లెక్కనానక! సహజోత్పాదమును నిష్కాన్యకర్మ దీక్షను విడదాడక; బడరాని యిక్కట్లుకడ సమద్రముల చాటి దూరస్థులను కాలివ నగరమునకే గొడియించును రాకొనుటకు సహాయము వడసి యున్నప్పుడును భయంకర పన్ను గుర్రతీతంబునకును "మంగళపుటను" సంపాదించి ప్రవాసములో నురణించిన జ్ఞాతియగు శ్రీకృష్ణ, అనువాని యాత్మకు కాంతి సొంగుటకుఁ బాటుపడిన జూదన్, అనుగ్రీవి వీరాగ్రణిరై, సహజవ్యవహారోన్మ ఇంద్రాంధునకుఁ జని తిద్దేశములోనున్న స్వరాజ్యసమితివారి చేయూతగాని భార తీయులకు స్వరాజ్యము సంపాదించి పరతంత్రముచేఁ బరత పించుచున్న భరతమాతకు భద్రంబు సేవార్చు సమకట్టిక లోక మాన్యుడనేక విధముల నాంగదేశములో బాటుపడుచున్న విషయమెల్లరకుఁ దెల్లమేకదా! ఆహ ఏమి యా మహాత్ముని నిస్సంగత్వము! ఏమి వీరి నిర్వృద్ధత్వము! ఏమి వీరి సంతక కార్యదీక్ష! ఇట్టి కర్మయోగులందఁ లోకంబునకుఁ గల్పాణంబు సేవారుట యటుండ భారతీయులకు స్వరాజ్యంబు గర బదరంబని వేర చెప్పవలెనా!

జొన్నగడ్డ సూర్యనారాయణ

కవులము. ఆంధ్రలక్ష్మి విద్యాలయము

VI

ఆంధ్రజిల్లాల విలేజ్ ఆఫీసర్ల కొకవిజ్ఞాన

ఆంధ్రప్రదేశ్ గా సంపాదకులకు:

అయ్యో, గవర్నరు మెంటువారు గ్రామోద్యోగియుల వారసత్వపు హక్కులను తీసివేయడమును గురించి 5-10-18 సం॥ రం తేదీ ౩ 480 యన వెట్టిన సరళజిల్లాల అడ్డు పిలివనులు కంపుకొను నాయుదా 80-4-19 సం॥రం తేదీతో అంత్యముగుచున్నది. ఈ నాయుదా చాలదనిన్ని 30 జూన్ 1919 సం॥రం తేదీనకు తిరిగి గడువును కృద్ధిచేయించ వలసినదనిన్ని 3-4-19 సం॥రం తిరిగి మనసంఘముల తరపున గవర్నరు మెంటువారికి రిజలజ్ చేయవను ముపించుకొని యున్నాను. దానికి ఇంత ఐరతు గవర్నరు మెంటు వాలకున, తిరిగి నాయుదా ఇచ్చివారుని గాని ఇవ్వలేదనిగాని యేవిధమైన ఇందాన్సును వచ్చియుండ నందున తిరిగి యా తేదీనిమొదలు పిలివను గవర్నరు మెంటువారికి పంపడమైనది, ఇదివరకు ఇచ్చినవాయుదా ఇంకను 6 రోజులు మాత్రం వున్నది. ఇందువిషయమై వాళ్లు అప్పుకాబడిన పిలివనులు ఆయాజిల్లాల తాలూకాల విలేజ్ ఆఫీసర్ల తెప్పించుకొనియున్నారు. కోరినవారందరికి పంపియున్నాను. తిరిగి నాయుదాయుత్తరని యూసుకుగొనక మీమితాలూకాల సంఘపు శ్రేణికిరైచేత వాటిమైన సంకరములు చేయించి యా నెలఖరుకు చెన్నపట్టణం గవర్నరు మెంటు శ్రేణికిరై గారికి చేరులాగున పంప ప్రార్థించెద. దత్తమండలములలో కర్నూలు జిల్లా గ్రామోద్యోగియులును ఉత్తర సర్కార్లలో గోదావరి కృష్ణా గుంటూరు జిల్లాలవారును తప్ప మిగత గంగా

విశాఖపట్టణం జిల్లాలవారుగాని కడప బద్వారి, ఆసంతపూరు జిల్లాలవారుగాని ఇంతవరుకు ఇందువిషయమైన మండలసభలు వెట్టుకొని యుండకపోవుట కడు శోచనీయము. నున్నది ఇప్పుడయినను వీరు సాఫ్టుమైనంతవరకు యావారంలోపల మండలసభలు జరుప ప్రార్థింతులు.

అయ్యోగారి తిరపతిరాజు

జనరల్ క్రిటర్ ఆంధ్రజిల్లాల కరణములసంఘము.

VII

నెల్లూరు ముండల ఆదివెలయ మహాసభ

ఆంధ్రప్రదేశ్ గా సంపాదకులకు:

అయ్యో, ఈ సంఘమువారు బహుకాలమునుండి 4 కాళులుగా వర్తించుచున్నారు. వీరిలో ఆచారవ్యవహారముల గూర్చి పరిశీలించగా 4 కాళుల వారికిని యేవిధమైన భేదములు కాననగుటలేదు. దురదృష్టవశాత్తవన, వీరు విభాగములు చెందుట యే ప్రస్తుతపు దుస్థితికి కారణము. ప్రస్తుతపు ప్రపంచస్థితికి వీరిని పోల్చియూడన చాల వెతుకబడియున్నారని తప్పుని సరిగా చెప్పనగును. వీరిలో ప్రస్తుతము విద్య చాల తక్కువయని నొక్కిచక్కఱించుచున్నాను. పూర్వముకప్పును వీరు విద్యాభివృద్ధి యుండిరినియు గౌరవసంఘమునకు జెందినవారనియు జెప్పటకు గొప్పవిద్యనములు గలవు.

ఇట్టి యున్నత పదవిండి క్రమముగా వెతుకబడి యున్న యీ సంఘముయొక్క దురదృష్టత జూదవాలకు తత్వంఘటలలో నొకరు జి. వి. చలపతి నాయుడుగాను స్వయంలాభిమానులై వ్యయ ప్రయాసల కోర్చి శ్రద్ధతో తత్సంఘ నాయకులలో కలసి యొందించి 1918 సెప్టెంబరు 21-22 తారీఖులలో గూడూరునందు మహాసభ సమావేశ పరచిరి. తత్సభయందు కాఖా సమ్మేళనమును గూర్చియు, విద్యాభివృద్ధిని గూర్చియు, తీర్మానము లొసర్చిరి. ఈ తీర్మానము త్వరలో కార్యరూపము దాల్చుటకు తగు ప్రయత్నము లొనర్చెద నుచు తేలి పి యుండిరి. వీరికి మాఖ్యులగు సహాయులుగ నెల్లూరు వెంకట్రామ నాయుడుగా యుండిరి గాని వీరువును యేలకో యంతఃజాతయే ప్రయత్నముగాని జేయక విరమించి యున్నారు. సోదరులారా! దయచేసి యీ పూరిన కార్యమును నిర్విఘ్నముగ నెరవేర్చుడు. తీర్మానములు జరిగి వాదాపు 7 మాసములు గడచినను విషయములు విషమస్థితి యందుండె యుండుటకు చాల విచారకరముగా నున్నది. చలపతి నాయుడుగారు, పలుకుబడి గలవారును భవంతులును గాన వారు పట్టుదలతో పూరినయెడల ఈ కార్యము త్వరలో జనుప్రపంచము గా గలదు. అస్పృశ్యుల నాయకులారా! మీరెల్లరు నారికి తగు ప్రోత్సాహ మొసంగి వారిమాగ్గును ననుసరించి శ్రేయోకంఠులై పరైవ శ్వర్యములను సశ్వరముగా బడను ప్రార్థింతులు. చలపతి నాయుడుగారును మృదయపూర్వముగ త్వరలో కార్యమునకు గడంగుటకై వందన శతంబుల నర్పించుచున్నాను.

సంఘ శ్రేయోభిలాషి

*

21 వ కృష్ణాముండల సంఘసంస్కరణ సభ కొత్తూరు. ఈ సభ ఈ నెల 21-22 తేదీల ఉదయము పూటల బాండ్లను ఉన్నత లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారి యాధిపత్యముక్రింద సమావేశమైంది. ప్రతినిధులను వాక్పూర్వముతో పరిణమించుచుండిన యీ సభ జరుగవలయునా? కర్ణాక అని శీత్రయినచర్చ జరిగి తుదకు యందును గొప్ప ప్రజల యభిప్రాయములను కనుగొని ఏపద్ధతులను ముందునంది సభ జరుగవలయునో నిర్ణయించి తెలుపుట కొక కమిటీయేర్పాటు కాబడినది. ఈ కమిటీలో నిల్లూరి నూర్యనారాయణ రావు గారు 2 ముట్నూరి కృష్ణ రావు గారు 3 అవుబపల్లి నారాయణ రావు గారు 4 కొదాలి శివరామకృష్ణ రావు గారు 5 దేవగుప్త శేషులపతి రావు గారు 6 వోడవరపు జగన్నాధ రావు గారు 7 తాడిమర్ల వెంకట్రామయ్యగారు, 8 కాళీనాధుని నాగేశ్వర రావు గారు 9 చిలుకూరి వీరభద్రరావు గారు 10 ఉన్నత లక్ష్మీనారాయణ గారు వగయిరాలు గలరు.

సమలక్ష్మి సమాజము:—చిత్తూరు జిల్లా తిరుపతితాలూకా చిన్నాడ గ్రామముందలి శ్రీ జయలక్ష్మి సమాజమునకు ఈగావారి హాళిం వాస్తవ్యులగు దివి. శేషచార్యులు గారు వారి వైఖానస గ్రంథమాలయందలి పది రూప్యముల గ్రంథములను శ్రీ వైఖానస పత్రికా రత్నమును గూడ నుచితముగ నిచ్చి పోషకులైరి.

The Indian Situation.

Position at Lahore.

LAHORE, April 23.

(Delayed in transmission)

A Government "communique" says:—The position is well in hand. The cutting of telegraph wires continues to be the main disturbing matter. A number of "Saddhus" who are believed to be spreading false and alarmist rumours, are being arrested and examined as they travel. The Government has arranged a widespread distribution of literature dealing with the Rowlatt Bills, and all officers are making their scope known to the ignorant classes. Out of 150 arrests in Amritsar 70 were found in possession of looted property. A number of those arrested at Kasur have been identified as being in the riot and ready for trial.

Disturbed Areas

The "Punjab Gazette" notifies that under Section 15 of the Indian Police Act, 1861, the districts of Rawalpindi, Attock, Mianwali, Gurdaspur, Shahpur, Jullundur, Hoshiarpur, Ludhiana, Rohtak, Gurgaon, Karnal, Multan, Montgomery and Lyallpur are disturbed areas, and the proclamation will be in force for six months. It is also notified under the notification dated the 21st April, 1919, that if any person is killed hurt or suffers loss in these districts, claim for compensation can be made to the Magistrate of the district within one month from the date of injury or loss.

British Press Comments.

LONDON, April 16.

Commenting on the Indian situation, the "Daily Chronicle" says:—The Indian disorders cannot be cured by firmness only. The sooner some further definite progress can be made with the Montagu-Chelmsford reform scheme, the better prospect may be expected to become.

The "Manchester Guardian" says:—The peril now is that the unhappy events of the hour may be used to deflect the course of policy. Mr. Montagu may find a sure guide in the example of his illustrious predecessor, Lord Morley, who refused to allow the crimes of a little minority to affect the labours which issued in the last great measure of constitutional reform, and none has since cast a doubt upon his wisdom.

The Rowlatt Bills.

Bombay Lawyers Protest.

BOMBAY, April 17.

(Delayed in transmission)

The members of the legal profession at a meeting last night resolved to prepare and submit a memorial to the Secretary of State for India in Council, urging him to advise His Majesty the King-Emperor to signify his disallowance of the Anarchical and Revolutionary Crimes Act of 1919 which is subversive of the fundamental principles of British justice. Mr. F. S. Talwar, Bar-at-Law, who presided at the meeting, said they were intimately connected with the administration of justice, and after carefully studying this particular Act had come to the conclusion that it was a most deplorable piece of legislation, and it added one more Act to the armoury of coercive legislation, which unfortunately the Government had been manufacturing for the last few years unwisely and unnecessarily. They were against the legislation because their experience told them that a legislation of that kind failed entirely in its object and never failed to create distrust and alarm and shake the confidence of the people in British justice. The unwavering loyalty of the millions of this country, which made it possible for a handful of Englishmen to govern them was due to the fact that it was not possible to take away the liberty of the nearest subject of the British Empire without an open, full, free and fair trial, in which the law came to his side and told him that there would be no obstruction put in his way for conducting his defence, and that every facility would be given to the accused to prove his innocence.

Recent Disorder Suppressed.

Punjab Government's Communique

LAHORE, April 24.

The following press communique is issued by the Punjab Government:—The prompt and hearty co-operation of the Punjab native states with the Government has been of the greatest assistance in suppressing the recent disorder in the Province. The Darbars have one and all given practical demonstration of their willingness to help, and as suggested by the Government have directed their efforts principally towards the protection of railway and telegraph communication. Throughout they had been acting in close co-operation with the local military authorities. The Patiala mobilised its troops many of which were on leave and sent out within 12 hours of hearing news of outbreaks detachments numbering 500 men to important points such as railway junctions of Rajpura Dhuri, Jakhel and Bhatinda railway strike was beginning. The Darbar issued instruction to all the villagers to resist by force any attempted attacks upon communications and also distributed notices broad cast contridicting entirely the unfounded rumours that damage had been done to the golden Temple in Amritsar. The Bahawalpur Council of Regency sent troops to join the British force despatched from Ferozepore to Bahawalnagar where a railway strike was threatened and has arranged for the patrolling of the 250 miles of railway in its territories. The Imperial Service troops of Jind and the state police have undertaken guarding and patrolling of railway lines in the state of railway stations at Sangrur, Jind and Juliana. Similar measures have been adopted by the Kapurthala Darbar which utilised 190 men of the Imperial Service troops including a special guard of 50 men to protect Amritsar. Others are guarding the communications within the state. Maler Kotla and Ferozpur have been valuable assistance. The former immediately took over guard and patrolling of the railway stations and lines in the state while the latter within 3 hours of receiving the news of disturbances sent 58 men and followers of the Imperial Service troops Sappers to Ferozepore. Quiet prevails in the states. Their rulers while deploring the riots which occurred in Amritsar and elsewhere have promised all possible help and in the suppression of disorder and military authorities have expressed highest appreciation of the efficiency of the organization which has enabled the states to protect communications within their borders and despatch troops outside their territories at short notice.

The "Tribune" Reappears.

After nearly a week the "Tribune" was published yesterday evening. The paper appeared with the following notice on Thursday evening. When only about half the number of copies of the issue of the "Tribune" bearing the date April 18 had been printed off and despatched the police took custody of the premises and released them after a search of the office and the press on Sunday afternoon. We regret we have been unable under the circumstances to bring out the paper until to-day.

The "Punjabee"

The "Punjabee" is still shut and it is understood will not be published very soon.

No Further Disturbances.

LAHORE, April 24.

No further disturbances are reported in the Punjab, districts reporting all quiet. Investigations are going on very satisfactorily. Martial Law Commissions started work in Lahore on Wednesday. Fifteen accused were charged in the Kasur riot case and nine in Lahore Badshahi Mosque case. One other accused was charged with incitement. With a view to counteracting the spread of mischievous rumours in the province, the Government is about to issue an important proclamation explaining the true facts of the situation.

Homeward Passages.

Fresh Registration Required.

BOMBAY, April 23.

It is notified by the Controller of Passages that the S.S. "Canberra" and "Katoomba" are expected to sail for England between the 12th and 15th May. These vessels have accommodation approximately for 230 first saloon and 180 second saloon civilian passengers. Many holders of the A and B grade priority certificates whose names are registered with shipping agents for accommodation in early May have already obtained passages and have left India, but have omitted to advise their agents and consequently the present lists of registration require revision. At the request of Messrs. Mackinnon Mackenzie & Co., it is therefore, notified that applicants for passages by the "Canberra" and "Katoomba" in possession of priority certificates grade B-3 and upwards who have not already been allotted accommodation are required to make a fresh application before Tuesday, the 29th instant, either direct to Messrs Mackinnon Mackenzie, Bombay, or through their agents, and that passages will be allotted on Wednesday, the 30th idem, strictly according to priority certificates. Previous registrations will not be taken into account, but only the names of those who apply before the 29th April and after the appearance of this notification. It is not considered likely that passages will be available by these vessels for holders of priority certificates of a lower grade than B-3 as it is anticipated that applications for second saloon passages will be in excess of the number of second saloon berths available. Those applying for second saloon berths are requested to state whether they are prepared to accept first saloon accommodation if second saloon berths are not available. In this connection it is notified that only first saloon passages will be available by the "Belita" programmed to sail on the 17th May, whilst the "Nellie", which had been arranged to sail at Bombay to convey the homeward mail of the 24th idem, will have no accommodation for passengers from India but will be fully booked through passengers from China. No copies of medical certificates are now required.

Bengal Moderates Manifesto.

Sir Narayan's Statement.

BOMBAY, April 24.

Sir Narayan Chandavarkar publishes a statement regarding the manifesto issued by the Bengal moderates disapproving the passive resistance. In the course of it he says:—Though the Government of India is not under its present constitution a representative and therefore a popular Government, it is constitutional in that its laws are concerned there are settled methods of enacting and repealing laws. Therefore resistance to a law, passive or active must be disapproved of and not resorted to when there are constitutional methods for getting the law repealed. And that consideration of supreme weight applies all the more when our constitution has been growing, however slowly, ever since Lord Cornwallis laid the foundations of it as the safeguard of equal law and justice and has now arrived at a stage of further development towards popular or responsible Government. It is on every ground of patriotism, prudence, policy and principle necessary that we should expedite that growth by avoiding resistance to authority and striving on constitutional lines for the repeal of any law that we deem obnoxious.

Allahabad Postal Strike Continues.

Boy Scouts Delivering Letters.

ALLAHABAD, April 24.

Allahabad postal strike continues. Boy Scouts from European Schools are delivering letters. It is alleged that the immediate cause of the strike was because Mr. Hawkins drew out a revolver and pointed it at a postman who sent a telegram to the Lieutenant Governor, but the Postmaster denies. Khan Bahadur Hafiz Abdul Ghani Deputy Postmaster General arrived here yesterday to enquire into the grievances of postmen and it is stated that the situation is hopeful. Ten postal peons who struck have resumed duty in spite of the efforts of ringleaders who it is stated also molested loyal workers who have previously refused to strike. It appears most men were desirous of returning to duty, but the ringleaders dissuaded them.

LAHORE, April 24.

All police force at Lahore, Amritsar and Kasur have been rewarded for good services in the late riots. Accounts now being published, refer to a train crammed with passengers returning from Baisakhi fair, being detained at Kundian railway station for eighteen hours by the mob during the recent disturbances.

A Friend in London.

His Letter to the 'Times of India.'

BOMBAY, April 24.

The Bombay correspondent, obviously an Indian, sends to the "Times of India", quotations from a letter he has just received from a friend in London, also obviously an Indian. The London friend writes:—Hear numerous deputations from India will soon be on their way to this country. Oh India, my India, won't you never be one? How heartrending it is to see that we cannot agree. Of what weight will those various deputations be? Who is going to listen to them? the British public, Mr. Montagu, His Majesty's Houses of Parliament, Oh dreams! empty dreams! My friend you do not know what the true Englishman is. He is a born statesman. We Indians are born fools. We play into their hands. We have no more knowledge of statecraft than we have of flying. Why cannot we be United? Extremists, very good; moderates, very good; Loyalists very good, the whole a hopeless failure. Let all these parties become one. We want statesmen, men who know how to compromise, give and take in a spirit of patriotism. We do not want long heads, bigotted blockheads. Now these various deputations are planning to come to England. Is there not a single statesman in India who can bring them together?

Arrest of Chinaman.

CALCUTTA, April 24.

Yesterday morning a Customs officer arrested a Chinaman with a pistol and ammunition on board the steamer "Meteor" at number 5, Calcutta moorings. The officer while rummaging the vessel observed a Chinaman lying in a bunk feigning illness. The Chinaman was turned out and a box containing 50 cartridges was recovered. The Chinaman then handed over an automatic pistol which he had concealed in a bunk above the one in which he was lying. At first the Chinaman denied having any firearm in his possession. The same customs officer subsequently observed another Chinaman moving about in a suspicious manner and followed him. On searching the man opium weighing one seer was found in his coat. The Chinaman threw overboard a second packet. Both Chinamen were proceeding to Rangoon.

The Calcutta Municipal Bill.

Bengal Chamber of Commerce View.

CALCUTTA, April 24.

The Bengal Chamber of Commerce have expressed their views on Calcutta Bill now before the Bengal Council passed partly following the Bombay Act. The Chamber suggest the permission of a general or standing committee in the place of appeals committee. The Chamber do not take objection to commercial election for Mahomedans. They suggest that appointed councillors should be 25 instead of 29. They approve the appointment of President and Vice President and Municipal Commissioners. They also suggest that sections dealing with Commissioners power to take action in anticipation of preparation of administration report and Commissioners power to invest surplus money should be reconsidered. Regarding the franchise the Chamber suggest that it should be separately assessed and support cumulative voting. They made suggestions about the appointment and salary of principal officers and carriage and animal tax.

Ex-Health Officer Entertained.

BOMBAY, April 24.

Dr. J. A. Turner, Municipal ex-Health Officer of the city of Bombay, was last night entertained to dinner by Mr. Cowasji Jehangir, President of the Corporation. All members of the Corporation and its officers were invited to be present to meet Dr. Turner. The affair took place at the Orient Club and no reporters were present. Dr. Turner sails for England on the retirement from India on Sunday.

Calcutta's Health.

High Mortality.

CALCUTTA, April 23.

The mortality in Calcutta rose very high last week. During the week ended the 12th instant the mortality rose to 1,031. Deaths from cholera numbered 268. There were 28 deaths from plague, 80 from smallpox and 56 from influenza. The Health Officer remarks that a further rise in the mortality from cholera had occurred. The outbreak was the severest which had occurred for many years. The Hindus had 218, and the Mahomedans 50 deaths.

A Dacoity.

CALCUTTA, April 24.

A dacoity is reported to have been committed on Monday night in the house of a Bengalee moneylender of the village of Morapah in the Diamond Harbour subdivision. At night dacoits numbering twelve, well armed, raided the house. They belaboured the inmates with lathies, causing serious wounds, and then looted the house carrying away all the valuables. Two of the dacoits, however, were recognised by the inmates. On enquiry it was ascertained that the dacoity was the work of a local gang. The Police arrested the two men who were recognised. Further inquiry is proceeding.

Their Excellencies' Visit.

COONOR, April 24.

Leaving Ootacamund at ten to-day, Lord and Lady Willingdon reached Wellington barracks at a half past ten. At the entrance Their Excellencies were received by General Cross Barratt and General Sladen. Men from the Keti Camp formed the guard of honour. After inspecting them, Mrs. Cross Barratt was introduced to Their Excellencies who afterwards visited the Furlough Camp and the Station Hospital. Their Excellencies made sympathetic enquiries from the men as to their welfare. Their Excellencies left for Ootacamund at half-past twelve.

South African Nationalists.

Arrival in London.

LONDON, April 19. General Hertzog and the members of the South African Nationalist Delegation have arrived. General Hertzog declined to discuss his plans and prospects, as it was the Delegation's wish to present the case direct before the British Government.

Mesopotamia.

King Receives Commissioner.

LONDON, April 17. Reuter is informed that Colonel Wilson, acting Civil Commissioner in Mesopotamia, was received in audience by the King on the 14th instant. His Majesty expressed pleasure at hearing of the steps taken to repair the ravages of war in the districts until recently occupied by the Turks, and to promote the welfare of Mesopotamia in general by restoring irrigation, improving communications, providing medical assistance in large towns, and encouraging education in indigenous institutions through the medium of the Arabic tongue. His Majesty expressed confidence in the future prosperity of Mesopotamia, and in the progressive spirit of its inhabitants.

Germany and Peace Terms.

PARIS:—Havas Agency states, that it is likely that Germany will be allowed to discuss certain of the Peace Terms, such as financial, economic terms, and will be permitted to make observations and suggest changes and amendments, not on principles, but only on the methods of application but concerning the military and territorial decisions, they will have to accept or reject.

Legal Status of Foreigners in France.

An Amending Bill Introduced.

LONDON, April 16. A Bill to amend the legal status of foreigners in France, had been drafted by the Minister of Justice, proposing various changes in Code "Hk" decree, recognizing foreigners domicile, holds good for only five years, and after that they must apply for naturalisation. Any foreigner even not residing in France, but having property there, may be sued before French Court of Law.

American Ambassador.

Hugh Mr. Wallace, the New American Ambassador to France has arrived in Paris. Mr. Baker, the American Secretary for War, arrived in Paris in connection with the demobilisation of American Army and disposal of American stores in France.

Bolsheviks in Retreat.

Operations of Siberian Troops.

LONDON, April 23. The Press Bureau states that Russian forces in the Pechora District, report that in conjunction with Siberian troops at Ustishma two hundred miles from the mouth of the Pechora river has been cleared of Bolsheviks. The latter are rapidly retreating to upper reaches of the river Ishman. Local inhabitants are eagerly joining the Siberians everywhere. The British Mission from Archangel has met the commander of the Siberian troops operating in the regions mentioned.

Re-Export to Neutral Countries.

Board of Trade Announcement.

LONDON, April 23. The Board of Trade announces that subject to existing regulations for guarantees against the re-export the inter-allied agreement allows all commodities except war material to enter the Northern Neutral countries and Switzerland from April 25th without quantitative restrictions.

Operation in Lake Vigozero District.

LONDON, April 22. A British North Russia official communique says.—General Maynard detailing the operations in Lake Vigozero district says, that the enemy lost 98 killed and 32 prisoners 20 of whom were wounded. Many sledges-loads of wounded were observed being removed, whilst a train carrying off the retreating Bolsheviks was badly damaged by shelling. The captures included to field guns 7,000 shells and much railway material.

Recapture of Bolshezerki :

Stores Secured.

LONDON, April 23. The War Office issued a message from the Archangel stating that two field guns and large quantities of stores were secured at recapture of Bolshezerki. The spirit of the troops was excellent. Bolshevik deserters have joined our Russian troops and are openly showing hatred of the Bolsheviks.

Deported Germans from China.

Their Arrival to Marseilles.

MARSEILLES, April 21st.—The Steamers "Novara" "Nora" and "Atrous" with 1,800 Germans deported from China, in charge of British naval detachments have arrived. "Novara" is bringing Staffs of German College at Shanghai and Deutsch-Asiatische Bank, and also a number of Merchants. The consular officials and missionaries. She has been brought into port to disembark, and two Chinese officials are in charge of repatriation arrangements. "Nora" has come into the harbour. While the "Atrous" will continue her voyage.

The Syrian Question.

Personnel of the British Commission.

LONDON, April 22. The British Representatives on the Commission which will investigate the Syrian question, are Sir Henry McMahon and Commander D. G. Hogarth.

The Rubber Industry.

Report for 1918.

LONDON, April 22. Report of the Association for 1918, states that rehearing of excess profits case of the Rubber Industry, by Board of Referees, was adjourned, pending determination of Mr. Meriman appeal. With regard to the co-ordination and extension of research so far as can be judged, the local schemes for Ceylon and Malaya, would fail to effect the co-ordination.

Latest Telegrams.

DELHI, April 24. The District Judge has passed orders to-day rejecting the application for bail made on behalf of Shankar Lal, Secretary of the Home Rule League who is arrested on charges of dacoity etc. in connection with the assault on a C. I. D. Inspector.

The intermediate and degree examinations of the Punjab University which were to commence on the 28th instant and were postponed will now commence on the 12th May.

The "Civil and Military Gazette" in a leader says:—There is strong unmistakable evidence of skilled far reaching organisation for agitation, whose power, by no means exhausted having been started in Delhi which swept over the Punjab and other parts of India. It says the Punjab authorities have been hampered in the efforts to arrest the poison, because the Delhi Province refused to arm itself with Martial Law. It severely condemns Delhi officials for the dangerous weakness in dealing with the situation.

[Un-corrected.]

LONDON, April 19. In course of a leader, "Times" commends promptitude with which India Office continues to issue information regarding the rising. With regard to tendency to suggest that Mr. Montagu and Reform Scheme are causes of the troubles the journal points out that Mr. Montagu is in no way responsible for rebellious acts which are of much longer standing. There is "Times" continues much that is able and true in Montagu-Chelmsford Report but also a great deal of dreamy and dangerous nonsense. "Times" quotes passage in report relating to deliberate disturbance of placid and pathetic contentment of masses, in order to bring about India's highest good and contrasts it with recent prediction and confutation by eminent Indian historian Vincent Smith. "Times" considers that Mr. Montagu would be well advised not to apply to India conclusions derived from subtropical Africa. After dwelling on imperative necessity for spacious reforms even though rebellion may check their introduction, "Times" asserts that spirit of rebellion will not be quelled by hasty introduction of Montague's Bill in ill-digested form, or by wild ideas of enormous expansion of scheme. Order must be restored by firm prompt measures such as Chelmsford is apparently taking. Revolutionary conspirators in India are spreading wildest stories about Rowlatt Act, because their object is to render continuance of British Rule in India impossible. Tentacles of conspiracy extend far beyond India and secret leaders are now unquestionably in touch with Russian Bolshevik movement, though that is a recent development. Rising is regarded as severest condemnation by the large numbers of moderate minded men still leaving masses in India, and we may be certain that bulk of Princes and chiefs are doing their utmost to discountenance it. A substantial proportion of Indian intellectuals are sincere supporters of British rule and our friends will enormously outnumber our force, so long as we show firmness and strength and are resolutely determined to brook no defiance. O'Dwyer the strongest Lieutenant Governor in India should be asked to remain at his post for present. It was owing to his firm administration the Punjab was safely guided through troublous war period.

నిర్బంధించబడిన జర్మనులను తీసికొనివచ్చుట

మార్చి 21:— చీనాలో నిర్బంధించబడిన 18వందల జర్మనులను తీసికొనివచ్చుచున్న "నోవారా" "నోరి" "అట్రెస్" లు యిచ్చోటు చేరివి. చిటిమ నావికాధికారుల పూచీలో నున్నవి. హంఘాయవద్దనున్న జర్మనీ కాలేజివారిని, డ్యూటిస్పీ యేసియాటిక్విద్యావహనాని అనేక ఘండి కత్తులను వారాస్టీకురు తీసికొని వచ్చుచున్నది. కాన్సుల్ అధికారులు, మిషనరీలుగూడ దానిలో వచ్చుచున్నారు. మార్చి 21న ఏర్పాటు చేసికొను నిమిత్తము చీనా ఉద్యోగు కిద్దరు గూడ దానిలో నున్నారు. నోరి గూడ నా కార్యములోకి తేబడెను. అట్టిను అట్టనే ప్రయాణము సాగించును.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున

వెలకుదొరకు పుస్తకముల జాబితా.

1. ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచికలు.

అనేక చిత్రవిచిత్రములతో నిండియుండును.

మొదటి సంచిక	మొదటి ప్రతి 1-కి	1.0-0
రెండవ	"	1.0-0
మూడవ	"	1.0-0
నాల్గవ	(చిత్రము లేవు)	
ఐదవ	"	1.0-0
ఆరవ	"	1.0-0

ఇందు ఐరోపా మహాసంగ్రామ చరిత్రయు

విశేషములు.

ఏడవ సంచిక	మొదటి ప్రతి 1-కి	1.0-0
ఎనిమిదవ	"	1.0-0
తొమ్మిదవ	"	1.0-0

6, 7, 8, 9 సంచికలలో ఆయా సంవత్సర

ములలో జరిగిన సంగ్రామ విషయములు సంతే

పముగ చిత్రీకరణములతో ముడికట్టె యున్నది.

2. ఆంధ్రోద్యమము.

ఇందు ఆంధ్రములో సభాద్యక్షుల యావ

స్థానములు, ఆహ్వాన సభాద్యక్షుల యావస్థాన

ములు, వీర్ల చిత్రీకరణములు, చిత్తు తీర్మానములు

సలక్షణముగా చక్కని కై లిలో పెద్దఅక్షరము

లతో ముద్రింపబడి యున్నది. మొదటి ప్రతి 1-కి 1.0-0

3. ఆంధ్రనిర్వక శాశాల: విద్యాప్రసృత్తి.

ఇది శ్రీ మత కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డి

గారి విరచితము మొదటి ప్రతి 1-కి 0.4-0

4. ఆత్మజిజ్ఞాస.

దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీ

యచర్య, పా. జగన్నాథస్వామి ది. ఎ. గారి విర

చితము మొదటి ప్రతి 0.8-0

5. శారదాంబ.

సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ

మిందు చూపబడినది. ఇది శ్రీ భర్మబోధిని యను

నాటకము మొదటి ప్రతి 0.4-0

6. శ్రీరామవిజయము.

ఇది ఏడవందల చక్కనినాటకము. కోప

లై వేంకటరమణ రావు ది. ఏ. గారిచే వ్రాయ

బడినది మొదటి ప్రతి 0.8-0

7. అమృతవల్లి.

మొదటి ప్రతి 1.4-0

8. బుద్ధచరిత్రము.

విజ్ఞానచంద్రికా పరివర్తన పరిశీలనలో బహు

మతులను బడసిన కంచపల్లి కనకమ్మగారిచే అను

వాదించబడినది.

9. కవిత్వతత్వ విచారము.

శ్రీమత కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డి ఎం. ఏ.

గారి కృతము మొదటి ప్రతి 1.8-0

10. తృణకంకణము

మొదటి ప్రతి 0.4-0

11. స్నేహలత

మొదటి ప్రతి 0.4-0

రాయప్రోలు గుమ్మరావు గారిచే విరచితము.

12. ఏకభాషా లిప్తిప్రశంస

మొదటి ప్రతి 0.4-0

13. ఆంధ్రోద్యమము

ఆంధ్రోద్యమ తత్వమును దెలుపు చిన్ని పాత్రము 0.2-0

14. ఘోకలే చిత్రకటము

మొదటి ప్రతి 0.1-0

(పొమ్మకర్తలు: వేణు.)

చిరునామము:—

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు 212 మద్రాసు.

ముగ-శాంత్యశ్రమములు.

అంధ్ర తపోవనము.

(ఒక అంధ్ర విద్యార్థి.)

ఎవరి విజ్ఞాన బలమును వారు సమయోచితముగ తెలిసి...

మారపు కొండలు నువ్వందగు కాబట్టి ఆ కొండలను...

నిజమే. భూమధ్యమున నుండు నన్ని గుండములను...

ఏదీ, ఆంధ్రజాత్యు కళాశాల విద్యార్థులు జాతీయ...

గంతు లిడుచు కరటములతో పరసములాడు ఆంధ్రజాత్యు...

ఇట్టి స్వాతంత్ర్యములను జేసేవలను బంధించుట...

ముగిసినట్లయితే గుర్రులకొర్రులును వేదపాఠా...

గతవారపు కృష్ణాపత్రికలో పురాణం నూతనాత్మ...

ఇంతవరకు స్వప్నించలేక పోయెను. ఎందుచేతనో? అచ్చటి...

ఇచ్చటనే జాతీయవిద్యను గురించి ఒక యంశమును...

కాయకులలో అశక్తులు జాతీయ కళాశాలలోనే...

శక్తి కల వికాసమును జూపింట్లయిన ఎచ్చట మున్నను...

ఆంధ్రులారా! ఒక్క జాతీయకళాశాలకై చూడకుడు...

శ్రీ మైలవరం బాలభారతిసమాజమువారు ఈనెల 26 వ తేదీ...

ప్రదర్శన మొనరింతురు. (1594) 160 పుటల పుస్తకము ఉచితము...

భారతీయుల చేతిపనులకు ప్రోత్సాహ మొనంగుడు

మైసూరు మెటల్ వేర్ హౌస్, మైసూరు లోహపాత్రాగారము, చిన్నపేట, బెంగళూరు సిటీ.

మైసూరు రాజకీయ లోహపాత్రకరణాగారమునందు చేయబడిన సాంసారికోపకరణములు.

ప్రతియొక్క సాంసారియింటిలో నత్యావశ్యకముగా నుండ గలిగెడి దృఢముగ నందయుగను చేయబడి ప్రకాశించుటలు మొదలు చేయబడినవి.

బహుముఖము ! బహుప్రయోజనకరము !!

వెల కొంచెము ! ధన మధికము !!

వలసరముల బుత్తినొసాపు చేతియనుభూతము.

ఫలాహారసంపుటములు, లోహల కలయచేయబడినవి.

కోపాల, తట్టలు, కంచములు మొదలయినవి.

చేతితోనే చేయబడిన పిత్తడి మరియును

ఇరుకబీగపుముద్దలు, తాళములు పెక్కువిధములు.

తలపులకు గవాక్షములకు బీరువులకు

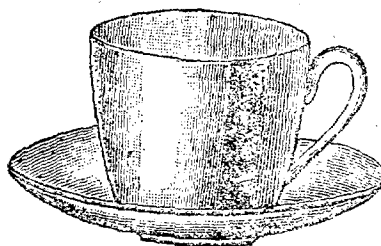
వేయు పలుతరముల కొండ్లు.

ఇంకను ప్రాచీనవిగాని బహులెంకుల గృహోపకరణములు పెక్కువిధములు. కలయచేయబడిన పాత్రులు పూరించి ఉండగా మార్గదర్శన ప్రదేశమునకు దయచేసి వలయు వాటిని కొనవచ్చును.

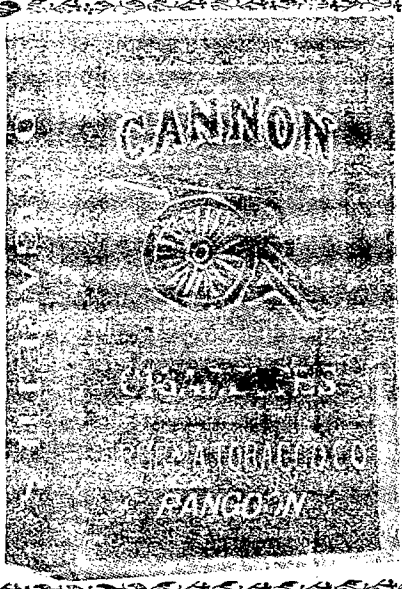
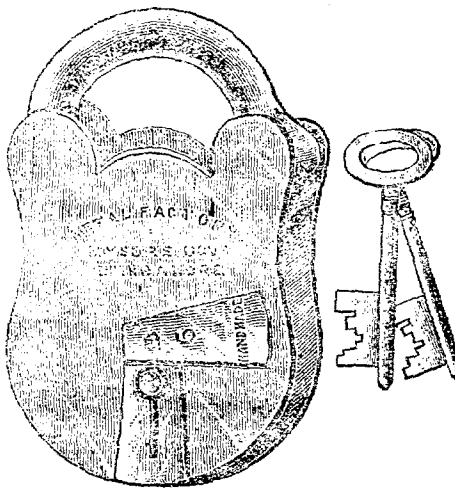
**Encourage Indian Industry,
The Mysore Metal Ware House,
Chinnapeta, Bangalore city.**

ఈ కంపెనీలవారి దివ్యావధులు లింకయు ననేకములు గలవు.

(1588) ప్యాకింగు-పొట్టిజిల్లులు ప్రత్యేకము క్యాటలాగు క్రతులు ఉచితము.

పిత్తడి గిన్నె తట్ట.

బర్మాటావాకో కంపెనీవారి సిగరెట్లు

ఫిరంగి, అడక త్రిక మార్కుల సిగరెట్లు అందజేతము ప్రఖ్యాతిచెంద బడుచున్నవి. అందరికి నరికనడుట్లు వేలలు నియమించబడినవి. వేలు వదాగములు మిశ్రమములేనీ చేయబడలేదని ప్రాచీనా చెప్పగలము.

ప్యాకెట్లు 1-కి 10 సిగరెట్లు చొప్పున 50 ప్యాకెట్లు ఫిరంగిమార్కు మాదిరి వెట్టె 1-కి రూ. 4-12-0.

అడక త్రిక మార్కు గలది రూ. 3-14-0.

పొట్టిజి 0-9-0 ప్రత్యేకము.

వ్యాపారపు ధర్మము నుండి ఇతరవిషయములు తెలియ గోరవారు యీ క్రింది నిలనమునకు వ్రాయవలయును. (1555)

పొట్టుబాక్సు నెం 87 సోల్ వజంట్లు :
సెకండ్లైన బీచ్, స్వామి అందుకో, మదరాసు.

పంపివైద్యము.

1564

డాక్టరు గిబ్బర్ బ్రదర్లు

12 కన్నడన రేస్, ఎన్కూరు, మద్రాసు.

ఈ రుబై వైద్యము ఏకారణము చేతనైన పండ్లను వెరికి చేయవలసి యుండిన సెప్పిలేటండ్ పీకీ వేయదురు. బలహీన మైన పండ్లను బంగారు కట్టులచేత బలపరచుట నండుగల పండ్లను బంగారుచేత మాయముట, కల్లు క్రొత్తగకట్టుట, ఇంకను పండినంబంధమైన అన్ని వ్యాధులను నూతనవైద్యకాశ్రుప్రకారము మిక్కిలి తక్కువ ఛార్జీకి చికిత్సచేయ మందుట వచ్చి యున్నాము. పండిన తీయనప్పును నొప్పిచేకనే తీయబడును.

వివేడి సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసపరిల్లా

అపరిమితపు రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు తీరికనువంటి మందు. ముత్యపులను, మచ్చలను, గండమాలలను త్రొట్టెను, ప్రాతసెప్పలను అన్ని విధములవలన గలగు చర్మ రోగములను పోగొట్టును. (28)

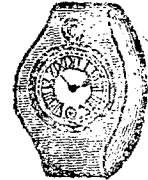
మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

వనోపధి సారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, ఏకాజమైనను చుట్టరచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టిరక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరారోగ్యమును గలగజేయును. 16 రోజుల కర మందుటకు 4 ఖొన్న బుడ్డిలో అమ్మబడును.

పొత్తిటరు— పి. డి. సావంత్,

144. ఫననవాడి, నెం2 బొంబాయి

Proprietor : P. D. SAVANT,
Fanaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

స్విస్ పాకెట్ వాచ్ (1554)

ఈ పాకెట్ గడియారము బలీష్టమయిన సామానులతో తయారుచేయబడి, చూచుటకు బహు అందముగా నుండును. ఈ నెల 15వ తారీఖున లాపుగ తెప్పించుకొనువారికి పొంట్టిన్ కలము ఇనాముగా పంపబడును. ధర 1-కి రు. 8-8-0, మంజేతి గడియారము లోపపట్టుతో సహా ధర 6-0-0.

ప్రైంప్ అంసు కో, సాచుకారుపేట, మద్రాసు.

రక్తమూలశంక

ఎంతకాలమునంచి ఉన్నప్పటికిన్ని, ఎంత కఠినముగా నున్నను మనో తయారుచేయబడిన "మూలించు" అను ఔషధము పుచ్చుకొనుటవలన అతిశీఘ్రములో మరుగును.

వెల బుడ్డి 1-కి రు. 2-0-0 (1864) మూలించు డిపో, టి. పి. రోడ్, చేపాక్, మదరాసు.

అ మృ త వ లి

అత్యద్భుతమైన నవల. నవరసము లోలబతుండును

వెల 1-4-0.

అంధ్రప్రదేశ్ కాకాశ్వాసయము, 7 రంజుశెట్టిపేడి, మదరాసు.

మంచి లాభము.

ముత్తయ్యగారి ప్రఖ్యాతిచెందిన కాబూలు

తెల్లనియింగున 10 తులముల వెట్టె 1-కి రు. 1-0-0.

ఇనాం ! ఇనాం ! ఇనాం !

కాశీలో మూడుదినములు

ఇందు కాశీలో చేయవలసిన యాత్రలను

విశదముగా చెప్పబడుచున్నవి.

నిలాసము:— 1827

కే ఎస్. ముత్తయ్య అందు కంపెనీ,

సిల్క్ హౌసు, కాశీ.

K. S. Muthiah & Co.,

Silk House, Benares City.

పాశ్యపు వేంకటాచలపట్టితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:—అత్యంతమల ప్లేగు రోగులు

ఈలక్ష్మీవిలాస రసమువలన నిరోధిస్తే యున్నారు. ఒక యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా తయారయింద నుండేనీ ప్లేగుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధావధము వేంకటాచల పట్టితుల వారి వనోపధముగ బల్యుగలదు. దీనిజ్వరము, మూడో శాల్యక జ్వరములు, సన్నిపాతము మొదలగునవి తప్పుక గుణముగను. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం. (894)

2. త్రినివాస తైలం:—ప్లేగు గడ్డకును, నందుల నొప్పి

పోవుటకును మంచిమందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇనాం.

3. వైక్యాన రాసవం:—దీనిని నేనించినప్పటినుండియే

మూత్రమును కట్టక (కలరా) వాంతిభేది, శీతభేది, అశీర్ణ భేదులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం.

4. బాలసుఖోదయము:—విడ్డలప బలకారి; తియ్యని

మందు. మందము, మలబద్ధము, అశీర్ణ భేది, కృత్త్యము, కడు

పుష్టియందుట. ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు విడ్డలు పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇనాం.

5. లోకాచయవారకస్తూరిమాత్రము:—విడ్డలప పయ

స్థు ముదిరినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణ

కారి. మందము, పడితము, దగ్గు, అశీర్ణము, శీత

వారం, పార్శ్వవాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం,

చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింక

నేనేక రోగములను గుణము చేయును. (801)

280 మాత్రలు గల సీసా 0-4-0

కపాళ కచ్చతో 6-కి 1-8-0

" " 12-కి 2-14-0

" " 25-కి 5-5-0

ప్రతి ఔషధముతో కూడ అనుపానము తెనుగున పంపబడును.

శ్రీ సీతారాధువ వైద్యశాల, మైసూరు.

మోహినీ తైలము:—స్త్రీలపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది. మెదడుటకు చలనకరమును. మెదడుకలు రాలకుండును. మెదడుకలు నునుపుచేయును. నువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0 చచ్చు వాంతులు డిపో, 6, తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు.

మూచి గుణముగల శాస్త్రీయావధములు.

వృహత్ మంజుష్టాదిక్వాద

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది.

1 పాను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

ముత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వానవలే హము

దగ్గునకు మంచిమందు.

1 పాను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియుసాంక్షియభాషలో జరుచవలయును.

జాందూ ఫార్మస్యూటికల్

మద్రాసు

అయుర్వేద యావధముల జేయువారు బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.